

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 332 • CENA 41,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,55 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,38 €
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,67 €
Slovenija 250 SIT
9. februar 2002.

POD SUMNJOM

★ **DOK HOLIDEJ** ★

332

Frenk Larami

POD SUMNJOM

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 332

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINCIC

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

THEY CAME HUNTING

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 1. II 2002.

Tržište: 9. II 2002.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINCIC. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – THEY CAME HUNTING

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Dok Holidej je stajao pokraj prozora, zureći u olovnosivo nebo, prošarano niskim i teškim crnim oblacima. Pred njim se kroz koprenu magle nazirao skoro ceo grad Vilbur Springs. Prolaznici, konjanici i kola na ulicama više su ličili na treptavu fatamorganu nego na stvarnost.

Jedini zvuk koji se čuo bilo je rominjane sitne kiše po krovu. Ta uporna monotona kiša padala je, s kratkim prekidima od po dva-tri časa, već tri sedmice.

Zapadnjak je bio loše volje. Što zbog toga jer se osećao kao u kavezu, što zbog prilično loše sreće u pokeru zbog čega je prestao da odlazi na večernje partije karata.

Trgao se začuvši iza sebe lake korake. Bila je to Eni, lepa salunska zabavljačica i njegova dragana s kojom je već duže vreme živio u ovoj kući na brdu.

– Hoće li ovo ikad prestati, Džone? – upitala ga je. U glasu joj se osećao prizvuk nervoze.

– Mora jednom – odgovorio je, svestan da nije izrekao neku preteranu mudrost.

Prišla mu je i pripila se uz njega i Dok oseti blag i prijatan miris njenog tela i dodir njenih čvrstih, oblikih grudi. Prislonila mu je glavu na rame i pramenovi njene kose zagolicali su ga po vratu.

Uzbuđenje od blizine drage žene popravilo mu je malo raspoloženje.

– Smučilo mi se od ovoga, Džone – vajkala mu se devojkica. – Sve je u kući vlažno. Osećam se kao da sam izašla iz vode.

Ćutao je. Nije se imalo šta reći.

– Džone, zašto ne izađeš malo? Zašto ne odeš do saluna? Potrebno ti je malo promene. Da se opustiš.

– Možda ću otići malo kasnije – odgovorio je.

– Ne oteži, Džone. Pođi odmah jer se bojim da ćemo se, ovako depresivni, još i posvađati.

Kada ju je, mršteći se, pogledao, Eni mu je uzvratila najljupkijim osmejkom koji se može zamisliti. Izdigla se na prste i poljubila ga u obraz. – Kada se vratiš, osećaćeš se mnogo bolje – rekla je. – A samim tim ću se i ja bolje osećati.

Privukao je k sebi i poljubio njene poluotvorene, sočne usne. Eni je činila da se u ovom gradu, uprkos lošoj kockarskoj sreći i groznom vremenu, oseća prijatno i da optimistički gleda na budućnost. A i ova kuća, koju je iznajmio za Eni Flečer i sebe, intimnom atmosferom podsećala ga je na njegov porodični dom u dalekoj Džordžiji. Bila je izdvojena od ostalih, imala je belu prostranu verandu i bila okružena negovanim

travnjakom, a sve je to oivičavala živa ograda.

Okrenuo se i pošao niz stepenice. Prošao je kroz vratnice i izašao na blatnjavu ulicu, koja je vodila do centra grada. Hodao je uspravan, dostojanstven, čvrstog koraka, osećajući na sebi poglede retkih prolaznika. Hladna vlaga mu se lepila za lice. Iako je na sebi imao kišni mantil, osećao je kakò mu se od vlage uvlači u rukave i nogavice.

Onda je ugledao visokog čoveka, naslonjenog na stub nadstrešnice, sa nezapaljenom cigaretom koja mu je visila, zalepljena za donju usnu. Širok obod šešira, namaknutog na čelo, skrivao mu je lice ali ga je zapadnjak ipak prepoznao.

Ajk Čejn... revolveraš, kockar, možda pljačkaš, ali u svakom slučaju nasilnik. To što se nalazio ovde, u Vilbur Spring-su, za ovaj grad moglo je značiti samo nevolju.

Holidej je zastao i počeo da se priseća. Vratio se nekoliko godina unazad. Dogodilo se to u Silver Kriku, bučnom gradu, punom još bučnijih saluna. tamo ga je upoznao. Čejn je došao u grad i odmah zaseo za kockarski sto. Činilo se da ga sreća obilato služi, ali kada ga je Dok počeo pažljivije da motri opazio je da nije u pritanju samo sreća, nego da Čejn i „pakuje“ karte. U toku jednog deljenja s velikim ulogom uhvatio ga je kako vadi kartu iz rukava. Čejn je morao da vrati sav dobijeni novac. Iz pogleda, koji mu je ovaj uputio, zapadnjak je zaključio da nikako ne bi bilo zd-ravo sresti tog čoveka u mraku, ali na sreću, Čejn je dva dana kasnije nestao.

Tačnije, otputovao je na dan pljačke banke u Silver Kriku. Neki su njegov nestanak povezali s tom pljačkom, ali niko nikada nije ništa dokazao.

Sada je Čejn bio ovde, a banka Harolda Rajta nalazila se samo nekoliko kuća dalje. Dok podiže pogled. Čejn mu je sada stajao okrenut leđima. Piknuo je cigaretu kažiprstom i u tom trenutku prišao mu je neki ičovek snažne građe, bez šešira, sa prosedom kosom koja mu se od vlage slepila za čelo. Pridošlica je klimnuo glavom Čejnu, a onda su se obojica uputili trotoarom u suprotnom pravcu od zapadnjaka, koji je ostao skamenjen na mestu, grozničavo razmišljajući o tome što je video.

Pa dobro, zaključio je, nije njegov posao da razmišlja o opasnosti po banku Harolda Rajta. Nije on šerif. Istina, mogao je otići do Ala Vintropa i njegovog zamenika Džima Heringa i upozoriti ih na prisustvo sumnjivih tipova u gradu. Ali kako da dokaže da su Čejn i njegov prijatelj sumnjivi tipovi? Znoj orosi zapadnjakovo čelo. Možda Čejn sem nedopuštenih navika u kocki i nije pravi kriminalac i možda bi, odlazeći šerifu Vintropu, optužio čoveka za ono što ovaj nije ni nameravao da učini. Bolje je zato, zaključivši, da prvo sam pogleda šta Čejn ima na umu.

Pošao je brže. U međuvremenu Čejn i njegov pratilac nestali su mu iz vida. Dok pogleda u jednu sporednu ulicu što je vodila prema dvorištu stanice dilijanse, koja se nalazila odmah iza zgrade banke. Bio je siguran da su ta dvojica tuda skrenuli. Sada je bio siguran šta Ajk Čejn ima na umu. Ubrzao je

korak i skoro prešao u trk, pa skrenu u ulicu koja je vodila pored poštanske stanice. Ulica je bila prazna i u dvorištu nije bilo nikoga. Prišao je ogradi koja je delila dvorište banke od dvorišta poštanske stanice. Pogledao je i ustanovio da je i dvorište banke prazno. Odahnuo je s olakšanjem. Možda je ipak pogrešio.

A onda je osetio dodir hladne revolverske cevi na potiljku.

– Zdravo, Holideje.

Zapadnjak pokuša da okrene glavu, ali mu se cev dublje utisnula u potiljak. Ajk Čejn ga je gledao i osmehivao se, otkrivajući požutele zube. Zadah viskija zapahnu Holideja. Čejn je pripadao onoj vrsti lupeža, koji su se pre svakog poduhvata morali naliti alkoholom. Dok je znao da takvi ljudi obično nemaju hrabrosti, pa im alkohol nadoknađuje taj nedostatak.

– Ko je pa taj, do đavola? – upita Čejnov pratilac.

– To je onaj... – Čejn jače pritisnu cev revolvera Doku u vrat – o kome sam ti pričao, Džede... Dok Holidej, tip zbog kojeg sam posle pljačke banke morao da bežim glavom bez obzira i da se patim gore nego ikad.

Holidej sada bolje osmotri Čejnovog pajtaša. Bio je to krupan stvor, koščat i ogromnih ruku, u odnosu na koje je revolver izgledao kao igračka. Proseda kosa bila mu je dosta prореđена tako da mu je čelo izgledalo neprirodno visoko. Oči su mu grozničavo sijale, usne bile stisnute kao da je ljut i uopšte je odavao čoveka ogrubelog i prekaljenog u opasnostima.

– Ovo nije jedini grad na Zapadu, Čejne – reče Dok. Pokušao je učtivim tonom zadržati kockara na odstojanju, iako je naslućivao da mu to neće poći za rukom. – Zašto ste izabrali i baš njega?

– Tako je sudbina htela, Holideje. Džad i ja smislili smo plan na kome smo radili više od dva dana i taj plan sada više nećemo da menjamo. Po dolasku video sam te na verandi one tvoje gospodske kuće. Uvalio si se negde, je li? Ti uvek imaš sreće da lako i udobno živiš. Ali zbog toga nisi popustljiviji prema onima koji su lošije sreće od tebe, a to ti je greška. U jednom trenutku čak sam pomislio da te posetim i zatražim neku vrstu pomoći. Ništa posebno, samo da mi kažeš ko je ko u ovom gradu. Ali sam posle odustao.

– Ja vam ništa neću reći, Čejne – oprezno odvrati Dok.

Čejn se samo kratko nasmeja, a njegov pajtaš progundā:

– Hoćemo li ceo dan stajati na kiši ili ćemo krenuti do te đavolje banke i završiti posao? Meni se žuri da zbrišem odavde.

– Polako – smirivao ga je Čejn. – Imamo dovoljno vremena. Niko neće zalaziti ovamo da nas traži, a na kišu smo navikli.

– Ako je tako – upita Džed zabrinuto – otkud je onda Holidej zašao ovamo?

– Kako je zašao nije važno, ali pošto je već tu, biće najbolje da ga povedemo sa sobom, Džede. Ne možemo ga pustiti i dozvoliti da uzbuni ceo grad. – Čejn popusti pritisak revolverom i

spusti cev do visine zapadnjakove brade, prinudivši Doka da podigne glavu, tako da je ovaj mogao videti samo sivo nebo i krovove kuća. – Reći ću ti nešto, stari prijatelju. Mi ćemo sada poći do zadnjeg ulaza banke, a ti ćeš onda lepo pozvati onog starog gospodina koji vodi bančine poslove. Ime mu je Rajt, je li tako?

Zapadnjak steže vilice. Harolda Rajta poznavao je iz viđenja i iz par susreta u salunu uz čašu viskija. Izmenjali su samo nekoliko reči, ali to je bilo dovoljno da Dok u Rajtu otkrije ozbiljnog, poštenog i srdačnog finansijera, spremnog da uz razumne uslove pomogne svakome na obostranu korist. Teško mu je bilo pomisliti kako će taj solidni čovek kroz pola časa biti opljačkan, a možda i mrtav.

– Neću da vam pomognem, Čejne – ponovio je.

Kockar snažno pritisnu cev revolvera zapadnjaku u grlo, tako da je ovaj počeo da se guši. Ipak, rešio je da i dalje ne popusti, verujući da se Čejn neće usuditi da puca, jer bi pucanj osujetio njegov plan. Ali nije računao na banditovu čvrstinu i odlučnost.

– Učinićeš ono što ti kažem, mister – procedi Čejn ili ću ti odmah prosvirati glavu. Za tebe onda neće biti važno da li će nam poduhvat uspeti ili ne. U stvari, kad bolje razmislim, više bih voleo da te vidim mrtvog nego da se dočepam bančinih para. Kad se samo setim svog bežanja! Trzao sam se na svaki šum i svaku senku, pa mi više nije ni bilo do troškarenja. A ja nisam čovek koji lako zaboravlja tako nešto.

Holidej je nespokojno progutao vazduh i pogledao zadnji ulaz u banku. Čejnov pajtaš je dotle otvorio vratnice ograde i upao u dvorište. Čejn gurnu zapadnjaka za njim i zatvori dvorišna vrata za sobom, a onda, pošto je pret hodno pažljivo osmotrio dvorište, poterao je Holideja ka Džedu. Kad su se našli pred vratima, Čejn ponovo dotače revolverom Doka ispod brade.

– Pozovi ga, Holideje, i bez podvala! Ako nešto pokušaš, dobićeš svoje, a posle toga dobiće i on. Reci ležerno: – Mister Rajte, jeste li tu? To sam ja, Dok Holidej.

Zapadnjak sklopi oči. Nije video način kako bi se izvukao iz ovoga. Zato je izgovorio ono što mu je bandit naredio. Pošto niko nije odgovorio, Čejn nogom udari u vrata, a onda pritisnu revolver Doku u potiljak.

– Ponovi – naredio je. – Ovaj put glasnije.

Holidej poslušao i kroz nekoliko trenuta začu korake s druge strane vrata. – Jeste li to vi, mister Holideje? – začuo se glas Harolda Rajta.

Čejnovo lice nalazilo se blizu Holidejevog. Oči su mu svetlele kao žeravice. – Hajde – šapnuo je – odgovori mu.

– Da, mister Rajte, ja sam – reče Dok.

– Pričekajte malo – odvrati Rajt i Holidej u bankarevom glasu oseti prizvuk negodovanja što ga neko uznemirava. No, trenutak kasnije začulo se povlačenje reze i vrata su počela da se otvaraju. Istog časa Čejnov pajtaš stupio je u akciju i snažno gurnuo vrata ramenom, držeći revolver zapet u ruci.

Vrata sa udarila bankara u lice i odbacila ga unazad a iz povređenog nosa Rajtu je potekla krv. Kada je Čejn gurnuo zapadnjaka u banku, Rajtove suzne oči zaustavile su se na Doku. Tada je Čejnov pratilac snažno zamahnuo rukom i spustio cev revolvera starom bankaru na glavu. Rajt je samo zastenjao i srušio se na pod.

Dok se odmače, ali Čejn, zatvorivši udarcem noge vrata, uperi revolver u njega. – Pazi šta radiš – opomenuo ga je. – Samo gledaj. Možda ćeš shvatiti kako je Džed Preskot stekao ugled najvestijeg stručnjaka za obijanje i otvaranje kasa na Zapadu.

Dok nemoćno klonu ramenima. Nadoao se da će budnost bandita popustiti i da će se ukazati neka, ma i najmanja šansa za spas. Ali to se nije desilo. Čejn je bio najogavnija hulja i opasna guja, bandit koji ga je vrebao kao mačka spremna na skok.

Džed Preskot je pohitao u susednu prostoriju. Pregledao je kasu i već je iz unutrašnjeg džepa izvadio mali čekić, kad se odjednom predomislio i uhvativši ručicu povukao vrata kase. Dok opazi da se vrata otvaraju i shvati kako je Rajt verovatno nešto pregledao u sefu u trenutku kad ga je on dozvao.

Čejn se zadovoljno osmehivao. Preskot je već napunio jednu torbu i počeo da puni drugu kad je Rajt zastenjao i Čejn se trže i okrete. Ali bankar je samo pomerio levu ruku, a onda mu je glava mlitavo klonula u stranu.

– Požuri – reče Čejn Preskodu. Ovaj napuni i drugu torbu od nepromoćivog

platna i gurnu nogom vrata kase koja se zatvoriše.

– Jesi li sve pokupio? – upita ga Čejn.

– Očistio sam je.

– Koliko je bilo?

– Četiri-pet hiljada.

– Odlično! – zacerekao se Čejn. Gurnuo je zapadnjaka do zadnjih ulaznih vrata i uzeo od Preskota jednu torbu. Prislonivši zapadnjaku ponovo revolver uz bradu, dade Preskodu znak da pogleda napolje.

Preskot iziđe. Prošao je skoro minut pre nego što je spolja dopro njegov glas: – Sve je čisto!

Čejn gurnu zapadnjaka na kišu i prisili ga da pređe preko dvorišta. Preskot ih je čekao u senci nadstrešnice ispred bančinog prednjeg ulaza.

– Šta ćemo sada s njim, Ajk?

– Pa ne možemo ga ostaviti ovde, zar ne? Ne smemo dopustiti da uzbuni grad.

– Onda mu sleduje metak.

– Pa da sve okolo dignemo na noge? Ne, Džede, to nikako.

Čejn se nemirno osvrnu. Napeto je razmišljao. Nestalo je njegovog samopouzdanog i nadmenog stava, jer je sada imao u rukama ono što je želeo i cilj mu je bio da se s plenom što pre izgubi odavde. Ispod maska koja je spala ukazao se sitan lupež i prevarant.

– Do vraga, Ajk, on nam nije ni bio potreban – prekori ga Preskot.

– Olakšao nam je posao. Džede, pa mu zato možemo pokazati koliko smo mu zahvalni. Dozvolićemo mu da pođe s nama. – Pokretom ruke pokazao je zapadnjaku da pođe sporednom ulicom

i ubrzo zatim njih dvojica su se pridružili Džedu na glavnoj.

– Ostavi ovde torbu, Džede – reče Čejn. – Idi da dovedeš konje. Dovedi je-dnog i za Holideja.

Preskot pogleda torbu, koju je držao u ruci, a onda partnera. U očima mu za-iskri sumnja.

Shvativši šta ovaj misli, Čejn mu reče oštrije: – Požuri, šta čekaš? Valjda ti je jasno da nikud neću otići bez konja?

Džed ga još jednom pažljivo pogleda, a onda mu dobaci torbu. Bez mnogo žurbe s izgledom dokoličara, koji uprkos kiši šeta, krenuo je i onda skrenuo u drugu sporednu ulicu. Posle nekoliko minuta vratio se jašući na konju i vo-deći za sobom druga dva.

Čejn šumno odahnu s olakšanjem i gurnu jednu torbu u svoje velike bisage. Kada je hteo da stavi i drugu, Preskot je ščepa iz njegove ruke. – Za ovo ću se ja pobrinuti – reče.

Čejn je ljutito žmirnuo očima, ali se brzo trgao i osmehnuo se:

– Naravno, Džede, to je tvoja briga. Kasnije, kad stignemo u brda sve ćemo izručiti na gomilu i podeliti na ravne časti. A sada hajde da se što pre izgubimo iz ovog grada!

Vinuo se u sedlo, ponovo uperio pištolj u Doka i pokretom cevi dao mu znak da pojaše trećeg konja. Dok je slučajno znao da ta životinja pripada Kipu Morisu, vlasniku gradske štale i znao je i to da se Moris od tog divnog konja ne bi odvojio bez velike muke. Verovatno ga je Preskot na neki način prinudio. Pošto se iz smera štale nije čula nikakva galama to je moglo znači-

ti i da je Moris možda mrtav. Hladna jeza zamili Doku niz kičmu.

– Jaši pred nama, Holideje i pazi da ne pobudiš ničiju sumnju – opomenu ga Čejn. Ne želim da se neki radoznalko upita zašto tri čoveka jašu iz grada po ovakvoj kiši. Ako čuješ da neko dozi-va u pomoć ili više, poteraj konja što brže možeš, inače ćeš završiti s nosom u blatu.

Holidej odjednom oseti strašnu mržnju prema ovom banditu. Da može, tog trenutka bi ga zadavio golim rukama.

Jahali su polako glavnom ulicom sve dalje od kuće u kojoj je Dok stanovao. Upitao se šta u tom trenutku radi Eni i šta će pomisliti kad do nje dopru vesti o ovome što se dogodilo. U njemu je raslo ogorčenje. Ona je bila tako dobra i mila i zaista nije zasluživala tako nešto. Njegov odlazak bez zbogom biće šok za nju. Nadao se ipak da će se vratiti i da će joj sve objasniti, samo još nije znao kako će se to desiti.

Zadržali su polagani tempo čak i kad su odmakli čitavu milju od grada. Kada su prošli još pola milje i stigli do potoka, Čejn zateže vođice i naredi da stanu. Pokazavši prstom prema visokim planinama rekao je: – A sada, Holideje, radićeš tačno onako kako ti kažem. Naš cilj su one planine tamo, ali odavde ćemo poći potokom kao da idemo u drugom pravcu. Kada zakoračimo u vodu i kada naši konji ne budu ostavljali nikakav traga, okrenućes konja i poći ćeš uzvodno. Preći ćemo tako možda pola milje ili milju, a onda ćemo izaći. Dok potera pronade naš trag mi ćemo već biti daleko.

Smatrajući da su već sasvim bezbedni, Preskot se široko osmehnu i reče: – Moram ti priznati, Ajk, ti si bistar momak. Verovatno sam se zato i udružio s tobom.

Čejn zadovoljno klimnu glavom i dade znak zapadnjaku da krene ispred njih. Ne mogavši da bira, Dok poslušao. Posle nekoliko minuta brzog jahanja naterali su konje u vodu i okrenuvši ih pošli u drugom pravcu, prema planinama.

*

Kip Moris nije znao šta ga je zadesilo i kada se toliko pribrao da je shvatio kako ga je neko udario, nije znao ko je to učinio. Sećao se samo da je u jednom boksu tražio vile za seno koje je tamo ostavio. U tom trenutku nešto ga je tresnulo po glavi i on se onesvestio.

Ustao je s mukom i izašao iz boksa i posrćući prošao kroz vrata. Pred štalom je ugledao sveže otiske čizama i po njima zaključio da je njihov vlasnik krupan, težak čovek. To saznanje mi neće biti od velike pomoći, rekao je sam sebi, promrmljavši neku psovku. Poznavao je bar pedesetak snažnih, krupnih ljudi u grad. Osvrćući se smušeno, opipao je veliku čvorugu na glavi. Nije bilo krvi. Onda prègleda džep u kome je držao novac, ali svih šest dolara i pedeset centi bili su tu. Tek tada je ugledao prazno mesto gde je obično ostavljao sedlo svog dorata. Sedla nije bilo. A nije bilo ni njegovog lepog dorata!

Kip Moris opsova glasno. Voleo je tog konja skoro kao svoje dete. On ga je ukrotio i naučio da bude veran i poslušan. Izašao je iz štalskog dvorišta i uputio

se prema salunu. Morao je nešto popiti da bi se povratio, a možda je neko u salunu video ko je ukrao njegovog konja.

*

Bert Lomaz je, kao i svi u Vilbur Springsu, bio sit kiše. Cele dane i sedmice proveo je u salunu, igrajući karte i pijujući. Već mu je i piće došlo do grla, a na kartama je izgubio toliko da je konačno shvatio kako je njegovo ponašanje prava ludost. U džepove drugih prelila se cela njegova četvoromesečna ušteđevina. Ljut na samoga sebe, prošao je pored saluna, a da onima unutra nije poklonio čak ni jedan pogled. Od svega na svetu najviše je mrzeo da ga neko smatra budalom, verovatno zbog toga što je zaista bio budala.

Uputio se prema stanici dilažanse. Tamo nije bilo ničeg zabavnog čime bi mogao utuci vreme, jer zbog lošeg vremena dilažansa već više od nedelju dana nije stigla u grad. Ali stanica dilažanse bila je njegov drugi dom, dom koji je voleo čak više nego sopstvenu kuću u severnom delu grada gde je njegova žena bila surovi gospodar, koji je vikao i praskao kad bi se zaduživao unapred na ime svoje plate da bi to straćio u salunu.

Skrenuo je u sporednu ulicu, koja je vodila pored začelja stanice, i ugledao otiske čizama u blatu. Radoznalo je pogledao tragove: tri para tragova koji su išli u jednom pravcu i tri para tih istih tragova u suprotnom. Šta su, do đavola, tri čoveka mogla tražiti u toj sporednoj ulici po blatu i kiši? Možda su išli da se raspitaju za poštu ili nešto slično. Zado-

voljan što je pogodio razlog, skrenuo je u dvorište stanice. Ali na njegovo iznenađenje, tragovi čizama su se videli i tu. Zatim je video da su ta trojica prošla kroz vratnice i ušla u dvorište banke. Ako su se raspitivali za poštu onda nikakvog posla nisu mogli imati u bančinom dvorištu. Prišao je vratima na ogradi. Tragovi čizama vodili su sve do zadnjeg ulaza u banku. Prateći pogledom trag, Bert opazi da su zadnja vrata banke otvorena. To je bilo zaista čudno za pedantnog Harolda Rajta.

Bert otvori vratnice i pređe preko dvorišta do vrata. Zavirio je oprezno unutra i ugledao najpre bankareve cipele, a onda je ustuknuo od iznenađenja. Priskočio je i klekao pored Rajta. Podigao mu je glavu s poda i prestrašeno kriknuo videvši bankarev jako razbijen nos i veliku posekotinu na glavi, iz koje se još slivala krv. Da nije poznavao Rajta s kojim je bio prijatelj već četiri godine, verovatno ga u tom stanju ne bi prepoznao.

Bert je bankara povukao preko odaje i s krajnjim naporom položio ga u fotelju. Bankareva glava je klonulo visila. Bert se osvrtao tražeći nešto čime bi mu mogao oprati lice i vratiti ga svesti. Onda je izašao napolje i ugledao malu rupu na nadstrešnici, kroz koju je curio tanak mlaz kišnice. Skinuo je šešir, napunio ga vodom, vratio se u banku i nakvasivši svoju vratnu maramu, koju je skinuo, oprao njom Rajtovo lice. Zatim je prineo obod šešira do Rajtovih usana i uspeo da ulije malo vode u bankareva usta. Rajt se malo pomerio i ohrabren time Bert je nastavio da ga umi-

va i uspeo je da zaustavi krvarenje iz bankarevog nosa. Za ranu na glavi uvideo je da je potrebna lekarska intervencija. U tom trenutku Rajt je otvorio oči i polusvesno i tupo zagledao se u Berta.

Ovaj mu se obradovano obrati:

— Hej, Harolde, izgleda da te je neko napao.

Rajt je nabrao obrve, kao da se neće-ga priseća, onda je uhvatio Berta za ruku i krajnjim naporom uspeo da promrmlja:

— Dok Holidej. Bio je to Dok Holidej.

Onda je ponovo sklopio oči i gava mu je klonula.

Bertovo čelo orosio je znoj. Holidej! Ko bi to mogao pomisliti! Podigao je Rajta i poneo ga kroz kuću, a onda je opazio divan u maloj kancelariji i položio ga na njega. Osvrnuvši se, opazio je da je sef otvoren, da su oko njega razbacani papiri, a da u njemu nema ni jedne jedine novčanice. Zastao je za trenutak, kao da razmišlja šta da čini, a onda je izjurio iz banke i potrčao. Kada je izbio na glavnu ulicu, iz svoje kancelarije pojavio se šerif Al Vintrop, praćen svojim mladim zamenikom Džimom Heringom.

Sav zadihan, Bert Lomaz im doviknu:

— Dok Holidej je opljačkao banku!

*

Doktor Fišer je ocenio da je Harold Rajt u vrlo teškom stanju. U njegovu stručnost niko u Vilbur Springsu nije sumnjao. Nije li on doneo na svet bar polovinu njegovih stanovnika mlađih od dvadeset godina? Nije li pobedio groz-

nicu kada je epidemija zahvatila grad i kada su u drugim gradovima ljudi umirali kao mušice? Možda je bio malo grub kad je nameštao polomljene udove ili vadio metak iz rane, ali je pacijent uvek brzo stao na svoje noge.

– Potrebni su mu odmor i apsolutni mir – rekao je. – Čak i tako sumnjam da će se izvući zbog svojih godina, a i ako preživi neće više biti ono što je bio.

Odmakao se od kreveta u kojem je onesvešćen Rajt ležao glave omotane zavojima i pozvao šerifa da pođe s njim do verande na kojoj su ih čekali Hering i Bert.

– Da čujemo ponovo, Berte – obrati se šerif Lomazu. – Ispričaj sve polako, tačno onako kako si video.

Bert Lomaz se isprsiio, zadovoljan osećanjem sopstvene važnosti. Ako Holidej bude uhvaćen i izveden pred sud, sve ono što on bude rekao odvešće Holideja na vešala.

Pričao je polako, dok ga je šerif nestrljivo slušao.

– Dobro – prekide ga Vintrop – kada si odneo Rajta na fotelju i oprao mu lice, on je progovorio. Je li tako? Je li govorio jasno i razgovetno?

Lomaz uvređeno odvrati:

– Pa rekao sam vam da jeste. Ja lično nemam ništa protiv Holideja. On je uvek bio pristojan, gledao svoja posla i čak me par puta častio pićem. Zašto bih onda lagao?

– Niko ne kaže da lažeš, Berte. Ali moramo biti sasvim sigurni. – Okrenu se svom pomoćniku: – Ti, Džime, reče da je Moris prijavio krađu jednog konja

iz njegove štale, pošto je prethodno bio udaren s leđa?

– Tako je on rekao.

– I niko nije video ukradenog konja?

– Tog dorata svi u gradu poznaju. Konj nije u gradu, ukoliko nije negde dobro sakriven.

– Onda pripremi poteru. Poći ćemo za pola časa.

Dok se Hering udaljavao, Vintrop se obrati doktoru:

– Želeo bih da pazite na Rajta i da uvek budete blizu za slučaj da Rajt dođe sebi. Ne sumnjam da je Bert govorio istinu, ali bi za istragu bilo bolje ako bi Rajt mogao da da detaljniju izjavu.

Doktor Fišer klimnu glavom:

– Neću se odvajati od njega.

Šerif se zagleda u pravcu brežuljka na kome se nalazila Holidejeva kuća, sada zaklonjena koprenom kiše i izmaglice. Šumno je uzdahnio:

– Znam da je Holideju u poslednje vreme išlo loše – rekao je tiho – ali nisam mogao pretpostaviti da će se odlučiti na ovaj korak. On do sada nije dolazio u sukob sa zakonom. – Zavrteo je glavom: – Što se duže bavim ovim poslom, čini mi se kako sve manje znam o ljudima.

Rekavši to, pošao je ka zatvorskoj zgradi. Bert Lomaz ga je neko vreme pratio, a onda skrenuo ka salunu. Čim je odgurnuo dvokrilna vrata i ušao, bio je okružen tučtom ljudi koji su ga sa svih strana zasuli pitanjima. Krčmar Džoš Dening stavi pred njega piće i on, držeći se što je mogao važnije, ponovi svoju priču.

*

Eni Flečer je sedela na verandi kuće kada je Al Vintrop otvorio vratnice i uputio se kroz dvorište prema njoj. Kiša mu je natapala šešir i ogrtač i Eni obuže sažaljenje prema tom savesnom čuvaru zakona. Volela je njegov tih, smireni glas i pomirljivo držanje. Vintrop je bio izvrstan šerif. Čvrst i odlučan kada je trebalo, ali dobar i do krajnosti pošten. Inteligentan, umeo je da predvidi događaje i zato efikasno deluje. Pod njegovim nadzorom Vilbur Springs je bio mesto u kome je vredelo živeti, jer su se ljudi mogli zabavljati i trošiti novac bez straha da će ih neko opljačkati i zlostavljati, što je za njen posao zabavljalice bilo itekako važno.

Ali zašto je taj čovek rešio da po ovakvoj kiši dolazi čak ovamo? Ako je tražio Doka, zar mu nije bilo jednostavnije da ga potraži u salunu?

– Zdravo, Eni – Vintropov glas zazvučao je zvanično. Popeo se uz stepenice i dodirnuo prstom obod šešira u znak pozdrava.

– Dobar dan, šerife. Tražite li Džona?

Vintrop ju je pažljivo posmatrao, iako se trudio da ne otkrije svoju zainteresovanost za njeno držanje. – Da, na neki način tražim tvog prijatelja. On nije kod kuće, zar ne?

– Nije. Otišao je pre pola časa u grad... – zastala je u pola rečenice. Rumeno joj nestade iz obraza. Uхватила se za ogradu verande. – U čemu je stvar, šerife? Da nije ranjen? Da se nije dogodio neki obračun?

– Ne, nije bilo nikakvog obračuna. Odigrala se pljačka banke i bankar Rajt

je u teškom stanju jer ga je neko udario revolverom po glavi.

Eni kriknu i prinese ruke ustima. Vintrop ju je namršteno gledao. Znao je da vest o nasilju zastrašujuće deluje na većinu žena, ali mu se činilo da je Eni Flečer više zaprepašćena i uplašena nego što bi bilo normalno.

– Tvoj prijatelj je u finansijskim neprilikama, Eni-Vintrop je mirno konstatovao činjenicu. – Je li bio potišten... ili možda ljut? Je li rekao nešto što bi te navelo na pomisao da je očajan?

– Očajan? – ponovi Eni. – Ne mislite valjda, šerife, da je Džon...

– Neko je Kipu Morisu ukrao konja, banka je opljačkana, a Bert Lomaz, radnik na stanici dilažanse, našao je slučajno Harolda Rajta na podu njegove banke, povređenog i u lokvi krvi.

Eni ga je zaprepašćeno slušala, a Vintrop ju je pažljivo posmatrao. Primećio je kako ju je bol ravan agoniji sve više obuzimao. Ruke su joj drhtale. Očito je nešto znala, ali on nije mogao da dokuči šta. Nastavio je mirnim glasom:

– Po Lomazovim rečima, Rajt je na kratko došao sebi i tvog prijatelja optužio za napad i pljačku.

Eni zatvori oči i telo joj se protreslo od jecaja. Lice joj je bilo bledo kao kreč. Onda je ponovo otvorila oči i energično počela odmahivati glavom:

– Ne! On to nikako ne bi učinio!

– Ipak, činjenice ukazuju na mogućnost da je baš to učinio, Eni i zato prikupljam poteru. Neposredno posle pljačke banke viđena su tri čoveka kad su izjahali iz grada i uputili se prema brdima. Ja sam došao ovamo jer sam

želeo da znaš šta se događa. Imaš pravo na to.

– Pažljivi ste, šerife, ali vam tvrdim da Dok nikada ne bi opljačkao banku – energično je tvrdila devojka. – Još manje bi učinio nešto nažao mister Rajtu, koji je fin i ljubazan čovek i znam da mu je Dok bio naklonjen.

– To je nešto što i mene zbunjuje, Eni – priznao je Vintrop. – Zato sam te i pitao da li je tvoj prijatelj u poslednje vreme bio čutljiv ili očajan. Potišteni ljudi katkad lako padnu u očajanje, a u očajanju ljudi rade ono što inače nikada ne bi učinili. Reci mi, da li ste vas dvoje bili srećni ovih sedmica?

Eni se oštro zagledala u šerifa: – Dok i ja se volimo, šerife, i potpuno smo iskreni jedno prema drugome. Do sada on ništa nije sakrio od mene. Jeste, bio je malo razočaran što ga sreća na kartama u poslednje vreme nije služila, pa je zapao u finansijske neprilike, ali to me nijednog trenutka nije navelo na pomisao da...

– Razumem šta hoćeš da kažeš, Eni – Viontrop popravi šešir na glavi. – Ali sve ćemo to na kraju saznati. Hoću da znaš da će mu, kada ga uhvatimo, biti pružena sva mogućnost da objasni šta je učinio.

– Uхватiti? – uzviknu devojka. – Ali Džon je sada u salunu i doći će kući za večeru..

– Ja sam ti rekao šta sam imao. – Vintrop siđe niz stepenice i krenu stazom. Eni ga je ispratila pogledom, a ledeni trnci obuzeli su joj telo. Ne, Dok nije mogao to da učini! Moralo je postojati objašnjenje za to što se dogodilo. I Dok

sva kako ne bi povredio mister Rajta i ostavio je tako bez zlogom. Uz mnogo napora uspjela je da odagna te misli iz glave i posvetila se poslu. Dok će sigurno doći na večeru, a šerif će se posle morati izviniti i njoj i njemu. A onda će i kiša prestati da pada i sinuće sunce.

*

– Idemo prema planinama – objavio je Vintrop osmorici ljudi koje je na brzinu zakleo kao svoje pomoćnike. Dopadao mu se njihov izgled. Sve su to bili pouzdani građani i nijedan od njih nije nikada načinio nikakav izgred. Znao je da ih je Hering dobro odabrao. A i Hering će jednoga dana biti dobar šerif.

– Pred nama su tri čoveka – nastavio je Vintrop – koje moramo stići. Rajt je optužio Doka Holideja za napad i pljačku. Ne znamo ništa o dvojici koji su s njim, ali po glavi mi se vrzma ideja da bi Holidej ovakvu jednu stvar mogao isplanirati mnogo bolje. Ako pretpostavimo da je odlučio da opljačka banku, onda moramo pretpostaviti da je istovremeno odlučio i da napusti ženu koja ga voli i da jednom zauvek pređe s onu stranu zakona. Na mene taj čovek nije ostavio utisak da bi tako nešto mogao učiniti.

Iskreno rečeno, on ni na koga nije ostavio utisak čoveka koji bi mogao teško povrediti starog Rajta i opljačkati ga – složi se Kip Moris.

Vintrop se zagledao u štalara i pod njegovim prodornim pogledom ovaj se nelagodno promeškolji i dodade: – Nije

ostavio na mene utisak čoveka koji bi mogao ukrasti konja.

Šerif otrese vodu sa šešira. – Kad ga budemo uhvatili, a sigurno ćemo ga uhvatiti, videćemo šta je bilo. I da naglasim: ne želim da neko od nas bude nanoštren da ga ubije. Učinićemo sve što je u našoj moći da ga opkolimo i damo mu mogućnost da se preda. Ni u jednom trenutku niko od vas ne sme otkriti da je Rajt u teškom stanju i da se možda neće izvući. Jer ako to budu znali, boriće se na život i smrt. U tom slučaju i među nama može biti žrtva i zato činite samo ono što vam ja kažem.

Rekavši to, šerif povede ljude. Sat i po kasnije stigli su do potoka tri i po milje od grada. Vintrop je dao znak rukom poteri da zastane, a on je sa zamenikom Heringom pošao napred da osmotri obalu potoka. Pronašao je mesto gde su tri konja ušla u vodu, a položaj kopita ukazivao je jasno da su se begunci uputili prema jugu. Hering je to glasno konstatovao, a Vintrop se na trenutak zamisli, baci pogled prema planinama na severu i klimnu glavom.

– U pravu si, Džime – reče.

Vratili su se do ostalih. Vintrop je razmišljao šta bi oni, kao vođa begunaca učinio da izbegne poteri. Na severu su bile planine, a na jugu se pružala prostrana ravnica koja je dalje vodila do granice. Po ovako lošem vremenu da bi stigli dotle trebalo bi im najmanje nedelju dana, s tim da ne gube vreme u zametanju tragova. Ako je ova pljačka bila pažljivo isplanirana, onda su pljačkaši imali ne samo dovoljno vremena

već i unapred pripremljene namirnice i sve ostalo.

I dalje zamišljen, šerif naredi:

– Neka tri čoveka – pređu na drugu stranu potoka i neka pođu duž druge obale. Džim i ja ćemo jahati koritom potoka, a ostali neka krenu ovom obalom. Hoću da svi otvorite četvore oči i tražite mesto gde su begunci izašli iz potoka.

Prošao je pun čas pre nego što je šerif zategao vođice. Umorno je uzdahnuo, obrisao kišne kapi s lica i pod zaštitom ogrtača zavio cigaretu i zapalio je. Onda je mirno rekao:

– Idemo u pogrešnom smeru. Onaj ko je ovo planirao namerno je ostavio na ulazu u potok jasan trag da nas zavede. Oni sada jašu prema planinama.

Članovi potere se zgledaše, ali niko se nije usudio da protivreči.

– Ja sam već duže vreme pomišljao na to, šerife – složi se Hering.

Vintrop diže pogled prema olovnom nebu. – Preostaje nam još nekoliko časova do mraka – reče. – Hajde da se što brže vratimo do mesta gde smo ušli u potok.

Okrenuo je konja i nagnao ga u trk. Stigli su brzo. Šerif na isti način podeli ljude pa krenuše u suprotnom smeru. Negde pred sumrak, uz pljusak koji je spirao tragove, Bret Lomaz, koji je jahao s Kipom Morisom, odjednom zateže vođice i pokaza rukom na tle. Na mekom blatu jasno su se videla dva duboka otiska kopita. Dojahaše i ostali i kroz nekoliko minuta duž potoka nađeno je još tragova.

Šerif pogleda tragove, zatim svog zamenika, pa diže pogled ka vrhovima

planina. – Jahaćemo što duže možemo – odluči – a onda ćemo se ulogoriti. S prvim osvitom jutra produžićemo dalje.

Zaustavili su se u podnožju, seli u zaklonu stena zgrčeni pored svojih konja, dok je polako padao mrak.

*

Negde u sumrak Džed Preskot počeo je da oseća teret svojih godina, iako je dotle svaka milja koju su prešli bila dobrodošla kao zaliha za sutra kada potera krene za njima.

– Predlažem da se odmorimo – rekao je, nadjačavajući šum kiše i huk planinskog vetra. Prva brda već su ostala iza njih i sada su se spuštali niz jednu padinu na drugom lancu brežuljaka, na kojoj je bilo mnogo drveća i sitnih i krupnih stena.

Jašući pokraj Preskota, Čejn je pogledao prema Holideju, koji je jahao ispred njih. Za sve to vreme zapadnjak nije progovorio ni reč. Konstatujući to, Čejn se prisetio da je i Preskot sve vreme ćutao i da mu je lice bilo neraspoloženo i tmurno. Sve je to zbog ovog užasnog vremena, pomisli, ali sutra će i Preskot videti da je ova kiša pravi dar s neba za njih, jer više neće biti nikakvih tragova i ako je potera iz Vilbur Springsa pošla drugim pravcem, što je Ajk smatrao za sigurno, kada se prisete da su obmanuti biće suviše kasno. On i Preskot biće bezbedni.

– Da siđemo najpre do kraja padine, Džede, pa ćemo se tamo odmoriti – predložio je.

– Pa da tamo ležim u blatu? Već sam prokisao do gole kože.

Čejn pogleda nizbrdo. Konji su već bili nervozni i sve su nesigurnije birali put.

– Pa dobro, možda si u pravu –пусти Čejn. – Ali u cik zore krećemo dalje, važi? Kad jednom ostavimo ova brda iza sebe, možemo računati da smo uspeali.

Preskot skoči iz sedla. Skinuo je kišni ogratač i povukao konja u jedan šumarak. Tamo ga je sapeo, uzeo iz bisinga komad sušene govedine, šutunuo nekoliko šišarki koje su mu se našle na putu i seo naslonjen na stenu, ne vodeći brigu o ostalima.

Čejn naredi Holideju da sjaše i sapne oba konja, a onda ga s uperenim pištoljem pritera do jednog drveta i veza ga za stablo u stojećem stavu. Zapadnjak ga mrko pogleda ali ne reče ništa. Poslednjih sat vremena razmišljao je o Eni i pitao se šta sad radi. Pošto se nije vratio verovatno je čula šta se desilo i sigurno je bila van sebe od brige. A ako je Rajt ispričao šta se desilo, sada je ceo grad u poteri za njima. Opustio se i osetio kako ga težina tela vuče na konopce. Do jutra biće pakleno izdržati. Čak i ako bi se ukazala neka slabašna šansa za bekstvo biće suviše iscrpljen da tako nešto pokuša. Zatvorio je oči i pokušao da smisli kako da se izvuče iz ovog položaja, ali je samo čuo šum kiše i osećao bolove u nogama.

*

– O kej, Holideje, krećemo.

Zapadnjak je čuo Čejnov glas, ali je i dalje žmurio, držeći klonulo glavu na prsima. Trenutak pre toga probudio ga

je poznati šum. Znao je da to Čejn ili možda Preskot dolazi skonjima. Svaki mišić mu je bio utrnuo, iako je poslednjih nekoliko časova ograničenim pokretima sputanih udova i grčenjem mišića to pokušao da spreči.

– Rekao sam da krećemo, jesi li čuo? Nisi tako nemoćan kao što se praviš!

Od snažnog udarca zapadnjakova glava odskočila je u stranu kao lopta. Otvorio je zaprepašćeno oči i nozdrve mu je zapahnuo viski iz Čejnovog daha. Kada je Čejn zašao iza njega duboko je udahnuo. Odjednom su konopci spali s njega i on oseti kako pada napred. Čejn mu odmah priskoči i par puta ga ritnu čizmom u rebra.

– Kod mene ne pali ta igra! Ustaj!

– Bio je vezan cele noći, Čejne – umeša se Preskot. – Zar očekuješ da će posle toga zaigrati?

Čejn zasu zapadnjaka psovka, a onda ga još nekoliko puta udari jako nogom. Dok zastenja i pokuša da se odupre o ruke koje su mu klizile po mekoj zemlji. Uspeo je da se upola izdigne, ali su ga noge izdale.

– Ja sam ponekad bio i duže vezan – dreknu Čejn. – On glumi, kažem ti!

– Možda – promrmlja Preskot i udalji se prema konjima. Kroz gusto granje šume probijalo se bistro sivilo zore. Zacrkvutala je i ptica. To je bio znak da će kiša sasvim prestati. Dok uz krajnji napor diže telo iz blata i osloni se na laktove i kolena. Počeo je da trlja mišice, prenebregavajući pakleni sjaj Čejnovih očiju i upereni revolver. – Ne mogu da maknem noge, prokletniče – proćedio je. – Daj mi malo vremena.

– Daću ti ja kuršum!

Dok ne obrati pažnju na tu pretnju. Čudio se zašto ga je Čejn uopšte ostavio u životu. Odupro se o o noge i uz pomoć ruku uspravio se pokraj debela. Zastenjao je, ali je obnovljena cirkulacija krvi u nogama počela da čini svoje. Počeo je da se oseća stabilnijim.

– Mogli bismo možda da popijemo kafu, Ajk – reče Preskot. – Ko zna kad ćemo opet imati vremena za odmor.

– Popij malo kiše – odvrti Čejn tu robno.

Dok je počeo da razgibava udove, držeći se i dalje za deblo. Onda se okrene, nasloni leđima na stablo i zagleda se u bandita. – Nemaš potrebe da se brineš zbog mene – rekao je. – Ja ni u kom slučaju ne mogu više nazad.

– A zašto, mister? – zbuni se bandit.

– Bankar me je video. A ne zaboravi da je čuo i moj glas.

Čejn pogleda Preskota, a onda se složi:

– Izgleda da si u pravu, Holideje. Pa ti si stvarno u istom sosu s nama. – Osmehnuo se i spustio revolver. – E baš si neki baksuz! Veliki baksuz, Holideje, jer kako inače objasniti da si upao u ovu nezgodu ni kriv ni dužan?

– Kad smo već na tome, Ajk – javi se Preskot, vrativši se s mesta odakle je osmotrio put – hajde da podelimo plen. Ako nas potera ipak pristigne i ako obudemo morali da se razdvojimo, ne bi mi se svidelo da se dokopam sigurnosti a da me stalno muči pomisao kako si ti šćepao više nego ja.

Čejn ga mrko pogleda, ali se onda u njegovom mozgu javi crv sumnje da mo-

žda Preskot ima više novca u svojoj torbi.

– Dobro – prihvati. – Onda požurimo s tim. Izručimo sve na ćebe.

Zapadnjak je stajao po strani kada su pljačkaši ispraznili torbe i počeli da broje. Pažljivo su motrili jedan na drugoga dok su se gomilice novca slagale jedna na drugu. Kada je svaki od njih počeo da uzima svoj deo, svaki put gomilicu od sto dolara, Holidej protekli noge, ramena i ruke sve dok nije bio sasvim siguran kako je skoro u normalnom stanju. Sada mu je bio potreban samo još jedan revolver.

Okrenuo se i pošao prema konju. Iza sebe je čuo neki mljackav šum, ali se nije okrenuo. Pretpostavljao je da ga Čejn drži na nišanu. Naslonio se na bok jednog konja i s glavom na sedlu postavio se tako da je ispod ruke mogao da vidi obojicu bandita.

Čejn je baš uzimao poslednji paketić banknota kada se Dok odjednom okrenuo na petama i bacio na Preskota, koji mu je bio bliži. Njegove stisnute šake spustile su se svom težinom ispod potiljka snažnog bandita i pre nego što je Preskot pao na lice. Dok je uspeo da mu izvuče revolver iz futrole. Na nesreću, u brzini ga je ispustio i oružje je palo na zemlju. Čejn se bacio u travu i još u letu opalio iz revolvera. Tane je prohujalo između Doka i Preskota. Istovremeno Čejn je pokušao da ustane. No bio je delić sekunde sporiji nego što je smeo biti i Dok je uspeo da se baci na njega i da ga dokači udarcem po vratu od čega se Čejn zateturio i poluonesvešćen ispustio revolver. Dok

ga je u letu dohvatio, stisnuo u ruci dršku i zapeo obarač kada je Preskot zakoračio prema njemu.

Bandit zastade kao ukopan, pomodrevši od besa.

– Nazad! – zapovedi mu Dok.

Odmah zatim je ustao i okrenuo cev revolvera prema Čejnu. Mada ošamućen i s crvenom brazgotinom na vratu, ovaj je besno zurio u zapadnjaka.

– Sada ćemo malo drugačije razgovarati, Čejne – obrati mu se Holidej. – Karte su u mojim rukama.

– Ubiću te! Znaj da ću te za ovo ubiti – prosikta Čejn.

– Imao si šansu koju si propustio. I zamalo da ubiješ Preskota kada si pucao na mene. Ali to ti ne bi nimalo bilo žao, zar ne? Sav novac bi onda pripao tebi.

Džed Preskot pogleda partnera. Dok opazi iskru sumnje u njegovim očima.

– To je tačno – procedi Preskot. – Sto mu gromova, Čejne...

– Zaveži, ludače! Zar ne vidiš na šta cilja?

– Znam na šta si ti ciljao! – prasnu Preskot.

Čejn opsova i nasloni se na stenu iza sebe.

– Pa lepo, Holideje. Kako vidim, ti si trenutno u boljoj poziciji. Ali za tebe se ipak ništa nije izmenilo. Kao što si rekao, ne možeš se vratiti. I čim te prvi čovek iz grada ugleda, možeš računati da si mrtav.

Dok zavrte glavom.

– Neće biti tako ako se svi vratimo u Springs. Srešćemo se s poterom, pa ću im ja objasniti šta se tačno desilo.

Imaću u rukama novac koji ću vratiti i vas dvojicu za zatvor.

– To ti neće uspeti – brecnu se Čejn.
– Ne možeš izaći na kraj s nama dvojicom.

– Nastojaću svim silama – reče zapadnjak. Pokretom ruke dao je znak Preskotu da dovede konje iz šumarka, što je ovaj odmah poslušao. Onda je Dok ustuknuo par koraka i naredio Preskotu da se popne u sedlo, a Čejnu da ostane gde je. Tek kada je Preskot bio u sedlu, gde ga je Dok lako mogao držati na oku, on naredi Čejnu da pojaše. Zatim uze torbe s novcem, stavi ih u bisage pa i sam pojaha dorata. Vratio je jedan revolver u futrolu, a drugi zadržao u ruci.

– Sada krećemo u suprotnom pravcu – naredi. – Ti ćeš, Preskote, jahati na čelu, a ti, Čejne, za njim. Ne želim da uprljam ruke vašom krvlju, ali neću se ustezati da pucam ako me na to prinudite... A sada napred!

Preskot je poterao konja sa izgledom čoveka koji se pomirio sa sudbinom i kada je prolazio pored Čejna dobacio mu je prekorno:

– Trebalo je da ga ostavimo u gradu, Čejne. Rekao sam ti da tako uradiš ali me nisi poslušao.

– Zašto ga onda nisi tamo ubio i navukao nam na vrat celi grad, budalo! – uzvratio mu je partner istim tonom.

Preskot zastade i krv mu jurnu u lice, ali zapadnjak prekinu njihovu svađu, naredivši im da krenu.

*

Dok su ostali članovi potere još sedeli na konjima, Vintrop je već bio u sedlu. Nigde nije bilo nijednog suvarka za loženje vatre, pa su ljudi doručkovali sušeno meso i hladan pasulj iz konzervi. Posle ledene noći, provedene pod vedrim nebom, izgledali su još jadnije nego prethodne večeri.

– Po meni – reče šerif pre nego što su krenuli – oni će se uputiti u preri. Nemamo mogućnosti da o tome obavestimo bilo koga pred njima, pa zato samo od nas i naše brzine zavisi hoćemo li ih stići. To znači da je pred nama dugo i naporno jahanje kroz planine. Ako neko od vas misli da za to nije sposoban ili raspoložen, može sada odustati.

Niko od okupljenih nije se javio.

– Dobro, onda da produžimo. Sledeći odmor biće oko podne. Nadam se da ćemo do tada preći prvi vrh i krenuti na drugi.

Oko polovine prepodneva stigli su na prvi vrh. Većina od njih bili su zadihani. Niko od njih, međutim, nije gundao kad ih je šerif poveo odmah uz sledeći uspon. Sunce nije sijalo, ali bar kiša više nije padala.

*

Kada je Eni Flečer konačno prestala da plače nije imala ni približnu predstavu koje je doba dana. Ustala je iz postelje, izašla na terasu i pogledala u nebo. Kiša je prestala. Osmehnula se s gorčinom. Lepo vreme joj više ništa nije značilo jer Dok nije bio tu. Prove-

la je neko vreme u stolici za ljuljanje, a onda je ustala i prešla preko verande do ograde. Zagledala se u daleke planine. Tamo negde jahala su tri čoveka a gonili su ih Al Vintrop i njegova potera. Oči joj se napuniše suzama. Njenog Doka, čoveka koga je volela, gonili su surovi, neobavešteni i maloumnii ljudi, misleći da je on napao Harolda Rajta, udario ga po glavi i odneo novac. Eni je znala da greše. Ali kako to ispraviti?

Ušla je u kuću, pripremila doručak te, prisilivši se da pojede koji zalogaj, otišla do gospođe Previs, a onda produžila do kuće doktora Fišera.

Lekar je već bio na nogama. Pozdravio ju je s verande hladnim pokretom glave i upitao:

– Šta mogu da učinim za vas, mis Flečer? Jeste li bolesni?

– Ne, sasvim sam zdrava.

Devojka se počela poigravati vrpcom na svojoj bluzi, trudeći se da ne obori oči pred doktorovim prodornim pogledom. Uvek je osećala kako Fišer prema njoj i Doku gaji ako ne mržnju, ono svakako antipatiju. Holidej je za njega bio stranac, nepotreban došljak. A ona? Na svoj dosta diskretan način Fišer je bio kruti moralista, a poziv salunske zabavljačice nije se uklapao u taj okvir. Sem toga, on je stavljao do znanja da je zbog svog umeća da spasava ljudske živote viši od drugih.

Eni ga je na svoj način uvažavala i nije želela sukob s njim, jer joj je jednog dana mogla zatrebati njegova stručna pomoć.

– Došla sam da vidim da li je gospodin Rajt bolje – rekla je.

– Nije mu ništa bolje.

– Hoće li mu biti ipak dobro?

– To je teško reći, mis Flečer. Vaš prijatelj ga je dosta jako udario. Sama povreda i naprslina lako će se izlečiti, ali ako postoje unutrašnje povrede ja tu neću moći pomoći.

U Eni se probudi ljutnja. Sada je mirno mogla da izdrži doktorov pogled jer ga je skoro mrzela zbog onoga što je rekao.

– Nemate pravo da kažete da ga je Dok udario, doktore Fišer! On nije ovde i ne može da se brani!

– Zaista nije. On je u bekstvu.

Eni shvati da je beznadežno da dalje brani voljenog čoveka. Ceo grad, s Fišerom na čelu, koji je davao ton javnom mišljenju, bio je protiv Doka.

– On je u bekstvu samo zato što ga progoni gomila budala – reče Eni. – Zar je trebalo da stane i da bude ubijen?

– Kada čovek učini neko zlo, onda mora biti spreman i da za to zlo plati, mis Flečer. Vaš ljubavnik je učinio zlo. Ovaj čovek, koji leži u mojoj kući i koji je bliži smrti nego što bih želeo da priznam, rekao je nešto što teško optužuje Holideja.

Eni se ugrize za usnu. Nije imala više ništa da kaže. Okrenula se da pođe, ali pre nego što je učinila prvi korak u kući se začuo neki šum. Fišer se naglo okrenuo i lice mu se smrklo. Unutra se začulo lomljenje stakla. Lekar jurnu u kuću, a Eni se pope stepenicama na verandu. Kada je stigla do ulaznih vrata, začula je doktorov ljutiti glas:

– Moraš mirovati, Harolde! Ne smeš ustajati iz postelje!

Devojka uđe u kuću. Nikada dosad nije tu bila i iznenadila se oskudnošću nameštaja. U hodniku su bili samo jedan stočić i na zidu jedna slika. Pošla je prema izvoru šumova i našla se na vratima sobe u kojoj je ljutiti Fišer pokušavao da vrati Rajta u postelju. Eni uđe, i ne obazirući se na Fišerov strogi pogled, pomože mu da bankara spusti na ležaj. Rajt podiže bledo, izmučeno lice ka devojci. Namrštio se.

– Mis Flečer – promucio je.

– Da, gospodine Rajt. Znam da vas Dok Holidej nije udario.

– Izlazite odavde, mis Flečer! – prasnu lekar. – Zar ne vidite da čoveku nije dobro? Hoćete li da završite ono što je vaš ljubavnik započeo?

– Džon ga nije udario – Eni se nije micala s mesta.

Rajt se upinjao da nešto kaže. Najzad je promucio:

– Dok Holidej? Ne, nije Dok. Udario me je jedan drugi čovek. Neki visok i snažan čovek.

Osećaj olakšanja obuze devojku.

– Sigurno da nije bio Dok, mister Rajte. Racite im to. Potera je pošla za njim da ga uhvati. U gradu tvrde da vas je on i opljačkao.

Fišer je izgledao kao da će proključati.

– On je opljačkao banku, da – izustio je Rajt i oči mu odjednom postadoše tužne. – Tome se nisam nadao.

Jad preplavi devojčino srce i ona obori ramena.

– Niste svesni šta govorite, mister Rajte. Promislite još jednom! Dok to nikada ne bi učinio.

Rajt proguta vazduh i znoj mu se počeo slivati niz lice. Doktor Fišer se uznemiri: – Mis Flečer, naređujem vam da odmah izađete! Ubićete tog čoveka!

Devojka uvide da je tako. Nije želela da naškodi starom bankaru, ali je htela i da otkloni sumnju sa svog čoveka. Ta da Rajt duboko uzdahnu i jedva čujno promucua:

– Nikada ne bih mogao da zamislim da bi Dok Holidej... – glas ga naglo izdade.

Eni oseti čvrstu doktorovu ruku na ramenu. Fišer ju je nimalo nežno počeo gurati prema vratima. – Hoćete li već jednom izaći iz moje kuće? – rekao je.

Devojka iziđe na verandu i suze joj grunuše. Sva ošamućena sišla je niz stepenice i preko dvorišta do ulice. Dok je išla kući nije videla nikoga oko sebe. Kao u transu popela se na verandu svoja doma i pogledala na grad koji je obavijen izmaglicom ležao na tek granulom suncu. Onda se skljkala u stolicu za ljuljanje i gorko zajecala:

– Oh, Dok... zašto... zašto?

*

Oko podne Vintrop je digao ruku i dao znak poteri da stane. Ljudi su sjahali, posedali gde se ko našao i ostali tako da sede ćutke, svako zadubljen u sopstvene misli. Sunce ih je grejelo iz zenita, a vazduh je bio zagušljiv i vlažan. Džim Hering je sedeo pored svog šefa Vintropa u očekivanju da ovaj zapodene razgovor. Po njemu, dovde su stigli

dosta brzo, ali je bilo očito i da će stariji ljudi u poteri usporiti njihovo dalje kretanje.

Šerif odjednom uzdahnu:

– Gledao sam ga iz dana u dan kako se menja. Nikad ne bih pomislio da vreme može tako uticati na jednog čvrstog i stabilnog čoveka. Možda su tolike godine života u stalnim opasnostima donele svoj gorak plod...

Hering je znao da šerif govori o Doku Holideju. I on je više puta video zapadnjaka u salunu i izraz Holidejevog lica govorio je kako on ne želi da se uklopi u svakidašnjicu grada. Hering nikada nije mogao da ga razume. Bio je lepo vaspitan čovek, ali nije nikada odavao svoja osećanja.

Šerif ga prekide u razmišljanju:

– Mora biti da je sve vreme od dolaska u grad planirao to. I očekivao svoje prijatelje da se pojave. Znao je da dosta dugo dilažansa neće doći u grad i da u blagajni mora biti novca. A i to da je najbolji prilaz banci iz dvorišta.

Hering je slušao napeto i bacivši pogled na ostale opazio kako i oni pažljivo slušaju šerifa.

– Pošto je skovao plan – nastavio je šerif – bilo je jednostavno pozvati prijatelje, ukrasti konja i otići pravo u banku i savladati Rajta. Većina pljački odigrava se tako, jednostavo.

Hering klimnu glavom. On je podržavao Vintropa u svemu i nije se bojavao nikoga. Ali ova potera je bila nešto sasvim drugo. To je bio lov na čoveka koga je poznavao, čoveka koji je na njega ostavio utisak čvrstine i poštenja, bez obzira što je maler na kocki donekle

poljuljao njegovo samopouzdanje. Do vraga, ipak ih je on sve obmanuo!

Vintrop naredi da potera pojaše. Niko ga nije pogledao u oči, ali je izraz njihovih lica jasno ukazivao kako se u njima rađa pobuna. Još jedan ovakav dan, pomisli Hering, i većina njih će hteti da odustane.

– Ne verujem da ćemo ih danas stići – reče šerif. – Stekli su veliku prednost i verovatno i dalje jašu velikom brzinom kako bi prešli planine i što dalje odmakli. Ali to ne znači da se neće desiti nešto nepredviđeno. Teren je opasan i staze nesigurne. Možda će neki od njihovih konja ugunuti nogu... ili će se nešto drugo desiti. Moramo biti pripralni na sve.

Rekavši to, poveo je ljude uz padinu drugog brdskog lanca.

*

Holidej je šakom zaklonio oči od bljeska sunca. Posle više kišnih sedmica, od prvog izlaganja sunčevim zracima lice mu je pocrvenelo. Čejn i Preskot, više naviknuti na udoban život u gradovima nego na tegobe putovanja kroz preriju, trpeli su još više od njega. To je Doku donelo izvesno olakšanje, jer je postojala manja verovatnoća da će ga napasti. Nastavio je istim tempom, goneći ih nemilosrdno, ne dajući im ni trenutka odmora i ignorišući neprekidnu bujicu psovki i pogrleda upućenih na njegovu adresu.

Prvi u koloni jahao je Džed Preskot. Čutao je sve vreme, čuvajući energiju za trenutak kada zapadnjaku popusti opreznost.

Posle dužeg jahanja zašli su u malo pitomiji predeo. Na padinama raslo je retko žbunje. Kada su stigli do jedne skupine velikih stena Dok ih je obišao u širokom luku, izbegavši na taj način da Čejnu pruži šansu za bekstvo. Dovesti dvojicu bandita u Vilbur Springs bilo mu je u tom trenutku jedino važno.

Oko polovine popodneva nastupila je prava omorina i vlaga je lebdela u vazduhu. Čejn je počeo škripavo da diše, a lice mu se snažno zacrvenelo. Preskot je jahao zagledan u zemlju, opušten i zamišljen. U njemu se gomilala mrOžnja ne samo protiv Holideja već i protiv Čejna čiji na brzinu ispaljen metak zamalo ga nije pri sukobu s Holidejem pogodio.

Konačno su stigli do vrha brdskog lanca. Preskot je zaustavio konja, skinuo maramu s vrata i obrisao ožnojeno lice. Ali u toj jari znojenje nije prestajalo.

– Ja neću živ izaći iz ove proklete prerije, Holideje, ako me ne pustiš da se odmorim i izduvam – požali se zapadnjaku.

Dok zateže vodice. – Odmorićemo se deset minuta – složio se, iako nije osećao niakvu samllost ni za jednog od bandita. Samo je hteo da ih održi sposobnima za dalje jahanje.

Čejn umorno kliznu iz sedla i ukrućenih nogu odvuče se do hladovine u senci jedne stene. Skljokao se na zemlju. Preskot je sedeo zgrčen i kamičkom šarao po vlažnoj zemlji, mrmljajući povremeno nešto nerazgovetno.

Dok ih je obojicu držao na nišanu svog revolvera, stojeći pored dorata. Dorat se vrlo dobro držao uprkos naporom putovanju i Dok ga je veoma

zavoleo. Kada se vrati u grad i skinelagu sa sebe, ponudiće Kipu Morisu dobru cenu za njega. Taj konj je bio kao stvoren za Eni, da na njemu jašući obilazi okolinu. Nadao se da će devojka i dalje verovati u njega, a on je bio spreman da joj život učini boljim i perspektivnijim.

– Razmišljao sam nešto, Holideje – Čejnov glas iznenada prekide Dokove misli.

– O čemu?

– O tome kako bi se ti mogao pridružiti meni i Džedu. Mi smo, posle pljačke banke u Vilbur Springsu, nameravali da odemo na sever. Tamo ima mnogo zlatnih nalazišta i novac se preliiva na sve strane...

Dok pomeri malo cev revolvera prema Preskotu, jer je u njegovim očima opazio neki preteći sjaj. – Miruj, Preskote! – opomenuo ga je. – Nemoj da napraviš neki glup potez jer ne želim da te ubijem. A sada lepo otvori šaku i baci taj kamen.

Preskot je besno zurio u zapadnjaka, a Čejn se samo osmehivao. Kada je njegov kompanjon otvorio šaku i kamen mu ispaao iz ruke, Čejn se zacereka:

– Strpljenja, Džede. Još ćemo mi sa vladati Holideja.

– Vreme je da pođemo – odluči Dok. – Penjite se na konje.

Uz malo njihovog oklevanja i Dokovih oštrih opomena, najzad krenuše dalje niz padinu. Čejnu kao da se vratilo raspoloženje:

– Danas ili sutra, svejedno, bićeš ipak mrtav, a mi ćemo pobeći s novcem...

Tek što su prešli stotinak metara kad se iza jedne velike skupine stene pojavi šerif Al Vintrop, jašući bok uz bok sa Džimom Heringom. On naglo zateže vođice i Heringov konj nalete na šerifovog. Zatim se iza stena pojavio Kip Moris sa Bertom Lomazom iza sebe. Hering i Vintrop se mašiše pištolja, jer je pedesetak metara od njih Čejn okrenuo konja u mestu i mahinalno pružio ruku prema praznoj futroli, a onda glasno opsovao.

I Holidej je naglo zategao vođice. Ugladao je najpre Vintropa i Heringa, a zatim pušku koju je Kip Moris prineo ramenu. Zaustio je da im dovikne upozorenje, ali je puška već planula. Čejn je nešto doviknuo da stane, ali je odozgo grmnuo plotun i kiša kuršuma se zari-la u tle oko njih. Dorat se propeo na zadnje noge i Dok se uz silan napor je-dva održao u sedlu. Taj trenutak ulučio je Preskot i poterao svog konja pored dorata. Dok se okrenuo u sedlu i na-sumice ispalio hitac za njim i Čejnom, ali je zbog doratovog poigravanja kuršum promašio. Niko iz potere nije čuo pucanj zapadnjakovog revolvera i njegov pokušaj da spreči bekstvo dva pl-jačkaša ostao je neprimećen. Dotle su ta dvojica već grabili uz padinu. Kada su kuršumi počeli zviždati oko Holidejevih ušiju ni on nije imao drugog izbora nego da podbode dorata u galop. Stigao je do vrha brda, praćen kuršumima. Nije znao da li da čeka Vintropa i pokuša da mu objasni ili da produži s bekstvom i objašnjavanje ostavi za kasnije. Banditi su već prešli vrh pre-

voja i Dok nemoćno vrati revolver u futro-lu.

U opštoj gužvi zapazio je da šerif nije pucao na njega. Možda... U tom opazi kako se Hering i Bert Lomaz ustremljuju ka njemu. Zapadnjak okrenu konja i jurnu u suprotnom smeru od onoga kojim su krenuli Čejn i Preskot.

*

– Morise, budalo prokleta!

Ljutit Vintropov povik naterao je sve članove potere da se okrenu i pogledaju ga. Stajali su u grupi, a i Hering se vratio sa osmatranja okoline. Bilo je jasno da su banditi pobegli.

– Zbog čega sam budala? – upita Moris rezignirano.

– Rekao sam svima, pa i tebi, da ne pucate kad naiđemo na begunce. Hteo sam da im pružim šansu da se predaju.

– Jeste, ali onaj prvi mašio se revolvera, šerife!

– I ja sam to video – reče Hering, a i Bert potvrdi.

Vintrop ih je ošinio besnim pogledom:

– Ali nije pucao, je li tako? Izgubili smo zbog vaše prevremene pucnjave ceo dan i noć. Mogli smo sasvim mirno da ostanemo u gradu.

I Hering je oborio pogled, zureći u sopstvene šake.

I on je poverovao da će uhvatiti bar jednog od begunaca. Ipak, možda je Vintrop u pravu.

– Dobro – popusti šerif – nastavićemo dalje. Pošto smo ih razdvojili, oni će se verovatno negde opet naći. To će

ih usporiti i možda nam dati šansu da ih opet stignemo.

Članovi potere sedeli su u sedlima i ćutali. Neuspeh je ugasio i poslednju iskru želje za gonjenjem u njima. Većina je čeznula za svojom kućom i udobnim krevetom. Ali se niko nije usudio da se suprotstavi šerifovom gnevu.

Vintrop je pojahao na čelu kolone do vrha brdskog prevoja i tamo potražio tragove. Ali tamo ih je sada bilo mnogo jer su Hering, Moris i Lomez prošparali celi vrh. Bilo je nemoguće dobiti jasnu sliku kuda je ko otišao. Kuda da krene? Odluči da krene za banditima za koje je verovao da nose opljačkani novac. Za Holideja će se pobrinuti kasnije, jer je, po njegovom mišljenju, njegova namera bila samo da odvuče poteru za sobom.

Okrenuo je konja prema severu, kuda su pobjegli Čejn i Preskot. Ljudi poslušno krenuše za njim po sparnom danu.

*

Zapadnjak je sedeo u senci jedne velike stene i razmišljao. Čekao je pedesetak metara od planinskog puta da bi se uverio da li ga neko goni. Ali mada je zalazak sunca bio već blizu, niko se nije pojavio. To ga je zbunjivalo jer je bio uveren kako će potera više želeti da se dočepa njegove kože nego kože one dvojice. Ali potera se nije pojavila, što je značilo da ih je Vintrop poveo u drugom pravcu.

Razmotrio je i odvagao probleme koji su stajali pred njim. Kod sebe je imao bančin novac. Vintrop i potera jasno su pokazali kako nisu skloni da saslušaju

nikakvo razumno objašnjenje. Ako bi se sada predao, ko bi poverovao u ono što bi rekao? Bez Čejna i Preskota njegova bi im priča izgledala smešna. Rajt ga je jasno video i njegovo se ime sada valjalo u blatu Vilbur Springsa.

Morao je, dakle, ponovo uhvatiti Preskota i Čejna. Između njih i njega sada je bio šerif Vintrop s poterom.

Ustao je i popeo se u sedlo. Ako bude brzo jahao, moći će stići do Vilbur Springsa pre izlaska sunca. Možda će se Čejn i Preskot odlučiti da pođu za njim i dočepaju se ponovo opljačkanog novca. A ako zaista pođu za njim, biće mu potrebno nešto čime će ih namamiti u svoje šake. Otvorio je bisage i zagledao se u svežnjeve banknota. Ako sakrije novac imaće takođe nešto što bi mogao ponuditi građanima Vilbur Springsa. Ako im u prvi mah ne vrati novac, nego im samo obeća da će ga vratiti, nateraće ih da ga saslušaju. A kada Čejn i Preskot čuju da se nalazi u zatvoru i da nije otkrio gde je novac, nastojaće po svaku cenu da ga se dočepaju.

Plan je bio opasan i nesiguran, ali zapadnjak nije video drugog načina da se iz nevolje izvuče. Nastavio je da jaše prema gradu i kada je pala noć zaustavio je konja pored jedne velike stene i u njenom podnožju iskopao rupu. Stavio je u nju obe vrećice s novcem, a onda ju je pažljivo zatrpao i prekrio travom. Zatim je izbrisao tragove, osvrnuo se nekoliko puta kako bi dobro upamtio stenu, da bi se mogao vratiti do skrovišta.

Nastavio je da jaše kroz noć, zadovoljan što mu povetarac hladi opaljeno lice. Kada je stigao do podnožja poslednjeg brda poterao je konja u trk prema gradu.

U Vilbour Springsu svetiljke su gorele na ulicama i svi prozori bili su osvetljeni, ali Dok se držao senke i nikoga nije primetio. Ostavio je konja stotinu metara od svoje kuće i ostatak puta prešao pešice. Bio je zadovoljan pri pomisli da će videti Eni. Ali kretao se pažljivo, zastajkujući povremeno da osmotri i oslušne. Grad je bio tih. Stigao je do zadnje verande i pogledao kroz prozor. Ugledao je Eni koja se kretala pokuhinji i uputio se ka vratima kad je iz tame neko priskočio k njemu. Dok diže ruku da zaštiti lice, ali ga je neki metalni predmet udario po podlaktici. Osetio je kao da mu se kost lomi i oštar bol prostrelao ga je do ramena. Drugi udarac pogodio ga je u glavu i on se srušio. Poslednje čega se sećao bila je Eni na vratima verande i neki čovek koji ju je pratio. Čuo je njen krik, a onda je izgubio svest.

*

Posle dugog, besomučnog bežanja Čejn i Preskot se naglo zaustaviše. Konji su im bili na ivici snaga. Begunci su pogledali oko sebe. Nalazili su se u jednoj dubokoj jaruzi, ali su iz nje jasno videli brdski prevoj s kojeg su se sjurili. Odmah zatim goniči su izbili na taj prevoj i tu zastali. Stajali su tako nekoliko minuta i osvrtali se na sve strane, a onda se uputili nazad istim putem kojim su i došli.

Čejn umorno odahnu i sjaha. Pipnuo je praznu futrolu na bedru i tiho opsovaao. I Preskot je sjahao i proteglio noge pre nego što se obratio partneru:

– Zapali smo u gadnu nevolju, je li?

Čejn ne odgovori. To je i sam zaključio. Novac je bio kod Doka Holideja a potera je gonila njih dvojicu. A onda mu je sinula nova ideja i on zviznu kroz zube.

– Čuj – obrati se Džedu – šerif i one budale iz grada su tu, ali Dok Holidej je pošao nazad u grad.

– Ko to kaže?

– Ja kažem, jer znam kako on razmišlja. On će pokušati da se opravda. Možda računa da bankar ništa nije rekao o njemu, pa će vratiti novac i tražiti da ga građani saslušaju.

Preskot se namrštitio. Bio je zle volje i osećao je potrebu da svoju zlu volju iskali na bilo koga. Nije falilo mnogo da napadne Čejna i da ga tako prebije da od njega ostanu samo fronclé.

– U redu – rekao je. – Možda je i tako. I šta sad?

– Evo šta: dok se ove budale motaju ovuda i pokušavaju da nas nađu, mi ćemo odjahati u grad i naći Holideja. To nam neće biti teško.

Preskot razmisli o Čejnovim rečima, a onda pogleda na sever ka talasastoj liniji brda. Iza njih počinjali su ravni pašnjaci i sigurnost. Tamo je bilo drugih gradova i drugih banaka.

– Zašto ne produžimo dalje, Ajk – predloži.

Čejn poblede od ljutine:

– I da ostavimo novac? Novac koji nam pripada?

– Biće teško da ga se ponovo dočepamo – reče Preskot.

– Još će teže biti opljačkati neku drugu banku, je li tako? One budale su nas po suncu jasno videle i poslaće opis svim gradovima u državi. Ne, Džede. Treba samo da se vratimo u onu rupu od grada i iščeprkamo Holideja. Potera je ovde i niko nam neće tamo zadavati glavobolje. Ubićemo tu hulju, uzeti novac i vratiti se na jug, preko granice.

Džed Preskot se zamisli.

– Koliko će nam trebati da stignemo donde, Ajk?

– Trebalo bi da budemo tamo posle zalaska sunca. U gradu će biti mir, a Holideja ćemo naći u njegovoj kući.

Preskot pogleda prema planinskim vrhovima.

– Dolazi mrak. Biće opasno jahati.

– Ići ćemo podnožjem brda, Džede. To će nam uzeti par sati više da stignemo do grada. Ali potera će stajati u mestu!

Krenuli su. Oko njih je rastinje bilo gusto i niko ih nije mogao videti.

*

Zapadnjak je otvorio oči i osetio tup bol u glavi. Zatvorio ih je ponovo i prineo ruke licu. Osetio je miris memle. Dodirnuo se rukom po glavi tamo gde je osećao najjači bol. Na vrhovima prstiju osetio je nešto lepljivo i znao da je to krv.

Ponovo je otvorio oči i zadržao ih otvorene. Pored Vintropovog stola stajala su četvorica. Još ljudi bilo je okupljeno na vratima. Iza njih nazirala se bleđa svetlost zore na kojoj su se ocrtavale

konture kuća. Nalazio se u Vilbur Springsu. Setio se da je došao do kuće i tu bio napadnut. Bio je neoprezan jer je morao znati da je kuća pod prisilom.

– Došao je sebi – rekao je neko.

Dok se s naporom okrenu i pogleda četvoricu pored pisaćeg stola. Doktor Fišer je sedeo na stolu i klatio tankim nogama. Pored njega je stajao Džoš Dening, a ostala dvojica bili su gradski kovač Harison i njegov sin Luk. Tmurno su ga gledali.

– Prepustite ga meni – rekao je Fišer i, spustivši se na pod, pošao prema ćeliji. Dening je pošao za njim i posle nekoliko koraka zastao. Ostala dvojica nisu se ni pomerila.

Doktor je prišao do gvozdених rešetki i pakosno se podsmehnuo Doku: – Postupili ste kao prava budala, zar ne?

Savlađujući bol u glavi, Holidej je lagano ustao. Osećao je umor u kostima. – Pretpostavljam da niste ovako postupili i s Eni. Ako ste slučajno...

– Stanovnici ovog grada ne zlostavljaju žene, Holideje, čak i ako su ljubavnice smrdljivih pljačkaša banaka.

– Ja nisam pljačkaš! – odbrusi Dok.

Fišer podsmešljivo podiže obrve:

– Niste?

– Razume se. Ako me pažljivo saslušate, možda ćete i vi shvatiti da nisam.

– Slušamo. To će nam popuniti vreme dok se šerif i potera ne vrate.

– Pa, evo kako je bilo. Pošao sam u salun na jedno piće...

– Pošao si... gde? – prasnu Džoš Dening. – Danima nisi dolazio u moju krčmu i sada hoćeš da poverujemo kako si

odjednom ožedneo? Moraćeš da smisliš nešto bolje od toga.

Fišer dade znak rukom Deningu da se smiri i cinično se osmehnu Doku:

– Rupe u priči ovog čoveka kasnije ćemo tražiti. Sada ga pusti. Biće zanimljivo slušati tu gomilu laži.

Zapadnjak tek tada shvati da mu ovi ljudi ništa neće verovati. Ali uprkos tome nastavio je:

– Bio sam na pola puta do saluna kada sam ugledao dva čoveka. Prepoznao sam jednog od njih. Kada su njih dvojica pošli prema banci odmah sam znao šta imaju na umu.

– Dening polako zavrte glavom:

– I to mi je neka priča! Zar si ti vrač-pogađač?

– Znao sam da je Ajk Čejn već osumnjičen za pljačku jedne banke.

– Kako ste to znali? – upita Fišer.

– Sreo sam Čejna pre četiri godine u Silver Kriku. Tamo je opljačkana banka i sumnja je pala na njega.

– A šta je s njegovim ortakom?

– Njejga nisam poznavao sve dok me nisu naterali da s njima pođem iz grada. On se zove Džed Preskot. Ne znam da li je negde učenjen, ali sam uveren da ga policija drži u evidenciji.

Dening je prišao do rešetaka. U međuvremenu su neki građani ušli u kancelariju. Posmatrali su zapadnjaka i pažljivo slušali.

– Kažete da su vaš naterali da s njima pođete iz grada? – upita doktor Fišer.

– Tačno.

– Pretpostavljam... oružjem?

– Da.

Lekar se okrete i privede rukom kovača Mjula Harisona. Kovačev sin Luk pođe za njima.

– Mjule, hoćeš li ponoviti ono što si nam jutros ispričao o trojici koju si pre dva dana video da odlaze iz grada?

– Radio sam u mojoj kovačnici – reče Harison – i video sam ih tako jasno kao što sada vidim vas. Učinilo mi se da je jedan od njih Holidej. Pitao sam se kada on jaše kad su svi putevi od dugotrajne kiše neprohodni.

– Je li Holidej izgledao zaplašen? – upita Fišer.

– To nisam mogao jasno da vidim, samo sam zapazio da on jaše napred a druga dvojica iza njega. Nisu se žurili.

– Nije ti izgledalo da ona dvojica drže uperene revolvere u Holideja?

– Ne, nisam imao taj utisak.

Fišer dade znak kovaču da je slobodan i ovaj s olakšanjem ode.

– Sada nastavite vi – obrati se lekar Holideju. – Rekli ste da ste ugledali tog Čejna... i njegovog ortaka Preskota kako ulaze u ulicu koja vodi ka banci.

– Ne nego u ulicu koja vodi do stanice dilažanse. Tamo su me čekali, jer pretpostavljam da me je Čejn još ranije prepoznao. S naperenim revolverima naterali su me da uđem u dvorište banke i da pozovem Rajta. Kada je Rajt otvorio vrata oni su ga zaskočili. Preskot je prošao pored mene i udario Rajta. Mene je Čejn gurnuo unutra i pretpostavljam da me je Rajt video.

– Naravno da vas je video – potvrdi Fišer. – Video vas je sasvim jasno. Nadam se da će biti u stanju da nam to po-

novi ako ostane živ, mada se lako može desiti suprotno.

Doku se zgrči želudac. – Zar je teško povređen? – upita.

– Povređen je vrlo teško. Ima gadnu povredu na čelu, a nosna kost mu je polomljena. Dodajte tome jaku kontuziju i moguće unutrašnje krvarenje, pa ćete dobiti sliku čoveka koji je jednom nogom već u grobu.

– Nisam ga ja udario, Fišere – uzdahnu zapadnjak.

– Vi ste učestvovali u pljački banke tokom koje je naš prijatelj Harold Rajt napadnut. Interesuje me samo name-ravate li i dalje da se držite te vaše smešne priče kako ste od starog prijatelja, lupeža, bili prinuđeni da opljačkate banku i odjašete iz grada s plenom u bisagama.

Dok ga ljutito pogleda:

– Tačno tako se desilo.

– I sada ste se vratili u grad da sve to lepo ispričate? – nasmeja se Fišer.

– Vratio sam se da se predam. Hteo sam pre toga da posetim Eni i najpre njoj sve objasnim onako kako sam sada objasnio vama. Ali me je tamo neko napao i udario u po glavi.

– Ti si jedan pokvareni lažov! – prasnu Dening, zgrabivši rukama rešetke ćelije i prodrnavši ih. Lice mu je bilo crveno a oči iskolačene. – Harold Rajt je moj prijatelj već dvadeset godina i obećavam ti pred svima da ćeš posetiti ako on umre.

Dok ga preseče pogledom:

– Ne volim kad me neko naziva lažovom, Dening! Ponavljam da nisam kriv za Rajtovo stanje.

Fišer je sve vreme ozbiljno gledao zapadnjaka.

– Dobro, recimo da poverujemo u sve te tričarije, Holideje. Kako to da ste se vratili u grad sami? Gde su dvojica bandita koji su vam pretili revolverima?

– Pobegao sam im – odvрати Dok, unapred znajući da mu niko neće verovati.

Fišer se podrugljivo nasmeja:

– Tako, pobjegli ste? Jedan nenaoružan čovek pobegao je dvojici desperadosa sa revolverima! To je stvarno gomi-la gluposti. Vi ste došli ovamo da biste se možda dogovorili s vašom ljubavnicom da se nađete u nekom drugom gradu, daleko odavde, gde biste s opljačkanim novcem živeli na visokoj nozi.

Dok oseti kako se u njemu nakuplja gnev. Doktorov cinizam dovodio ga je do ludila.

– Ali šta je s novcem? – nastavi Fišer.

– On je kod vaših prijatelja, a oni su na putu za bezbedno skrovište. Kada je trebalo da se s njima nađete?

Zapadnjak je ćutao.

– Holideje – Fišerov glas zazvuča patetično – u odsustvu šerifa Ala Vintropa, kao građanin, optužujem vas za pljačku. Uzimam na sebe odgovornost da vas zadržim u toj ćeliji sve dok se Vintrop ne vrati i preuzme svoju dužnost gradskog šerifa.

Zapadnjak se i sam uzdao u Vintropa, koji je imao više razuma od svih građana Vilbur Springsa zajedno. – Još uvek nisam osuđen, Fišeru – konstatovao je mirno, jer je znao da još uvek ima jak adut u rukama: opljačkani novac. – Imajte to na umu!

Fišer iskolači oči, lice mu pocrvene, a tanke usne pobledeše kao da su ostale bez kapi krvi.

– Bićete osuđeni, Holideje! Sasvim sigurno ćete biti osuđeni – pripremio mu je prstom. Onda se okrenuo i pogledao Mjula i Luka Harisona. – Trebaju nam dvojica dobrovoljaca koji će čuvati stražu Mjule ako nemaš hitnog posla, bio bih ti zahvalan ako biste ti i tvoj sin preuzeli prvu smenu. Ja ću u salunu naći drugu smenu i brinuću se o smeni straže dok se šerif ne vrati.

Dao je znak Deningu da pođu. Onda je ostale isterao na ulicu. Zatvorivši vrata za sobom, obratio se prisutnima:

– Ljudi, ovo je težak i opasan posao. Moramo učiniti sve što možemo da očuvamo red i zakon. Niko od vas ne sme napraviti neki izgred ili učiniti nešto u gnevu. Harold Rajt će možda preživeti, a možda i neće. Moramo čekati da vidimo šta će biti.

– Koliko dugo ćemo morati čekati, doktore? – upita neko iz gomile.

– Do izlaska sunca ćemo verovatno znati.

*

Posle dva neuspela pokušaja da vidi Doka u zatvoru, Eni Flečer se u sumrak odlučila da ponovo pokuša, ovaj put na lukaviji način, pomoću ženskog šarma.

Imala je sreće, jer je kovačev sin, Luk Harison, bio sam na straži, a on je oduvek pokazivao naklonost prema njoj, pa bi mu i ona u prolazu upućivala osmeh. Kada ju je video, mladić se i nesvesno isprsi i nape mišiće da bi izgledao još naočitiji.

– Zdravo, Luk.

– Dobro večer, mis Flečer – odgovori mladić. Sedeo je na verandi ispred zatvora s puškom prebačenom preko krila. Na Enin pogled, zbunjeno ju je spustio pokraj noge.

– Zar ti je potrebna ta puška, Luk? – upita devojka.

– To je naređenje – pocrvene mladić.

– Mislim da mog prijatelja ipak bolje poznaješ – reče Eni. – Poslednjih sedmica si ga često viđao, pa si čak jednom i razgovarao s njim. Zar je ostavio na tebe utisak čoveka koji bi nekoga ubio?

Luk u nedoumici stisnu usne. – Ne bi trebalo da budete ovde, mis Flečer. Naređenje je da niko ne sme da se približi zatvoru, pa to važi i za vas.

– Nameravam da posetim mog prijatelja, Luk, bez obzira na to kakva naređenja imaš. Niko ne može to da mi zabrani, jer po zakonu svaki uhapšenik ima prava na posete. Znam to jer je moj stric bio šerif u Kenjon Portu. Uostalom, neću se dugo zadržati unutra, obećavam. – Luk je ustao s namerom da je spreči, ali mu je ona tutnula svoju torbicu u ruke, skrenuvši time njegovu pažnju i tok misli. – Budi dobar, pa mi pridržaj ovu stvarčicu za svaki slučaj. To ti je još jedan dokaz da ne nameravam da prokrijumčaram revolver Doku Holideju. Ako pokušaš da me sprečiš, znaj da ću ući silom, a ti valjda nisi čovek koji se silom obračunava sa ženom, nego pravi muškarac i džentlmen?

Brzo je prošla kraj njega i dohvatila kvaku ulaznih vrata. Luk zbunjeno proguta vazduh:

– Mis Flečer, upravo sam vam rekao...

– Zdravo, Džone – javi se Eni, stigavši do ćelije u kojoj se Dok nalazio. On ustade, priđe rešetkama i uhvati se rukama za njih. Eni je držala ruke opušteno duž tela kako dodirom ne bi izazvala sumnju kod ionako nestrpljivog Luka. To što devojka nije zagrlila i poljubila Holideja bio je za njega dobar znak kako će jednog dana on moći da je pridobije za sebe. Nije znao da li da gleda ili ne, jer mu muški ponos nije dopuštao da se meša u tuđu intimu.

– Oh, Džone – promuca devojka – šta je sve ovo? Već dva dana kao da sam u paklu!

Dok pokuša da je umiri:

– Ne mogu ti sada sve objašnjavati, Eni, ali znaj da je u pitanju teška greška. Sve će se objasniti i lepo završiti, veruj mi!

– Znam da hoće, ali teško mi je sve ovo da izdržim. Mogu li ti u nečemu pomoći? Hoćeš li da ti nešto donesem?

– To bi mogla. Bilo bi divno ako bi mi donela nešto za jelo i onu tvoju divnu pitu od voća.

– Zeliš li i nešto za piće?

– To je protiv pravila – umeša se s vrata Luk.

– Čijih pravila, Luk? – upita devojka.

– Pravila doktora Fišera.

– Izgleda mi da doktor Fišer ima poslednju reč u svemu što se događa u ovom gradu, Luk. Šta je on ovde? Vlast? Je li ga neko zvanično imenovao za čuvara ovog čoveka?

U tom trenutku, kao da je čuo da ga pominju, krupnim energičnim koracima ušao je u zgradu doktor Fišer.

– Do vraga, Harisone – prasnu – naredio sam ti da niko ne sme ući u zatvor bez mog odobrenja. Šta ovo treba da znači?

Mladić pocrvene i počeo da se premešta s noge na nogu. Tada se umeša Eni:

– Ja sam kriva za to i ja se nisam obazirala na vaša naređenja, doktore – rekla je ljutito. – Luk za to nije nimalo kriv. Na silu sam ušla i da bi me sprečio morao bi da prema meni primeni silu, što on, naravno, kao pravi džentlmen, nije hteo. Želim da znate kako se neću pokoravati nijednoj naredbi, ma od koga došla, ako mi se zabranjuje da posetim čoveka za koga znam da je nevinn.

Fišerov samouvereni izgled kao da splasnu, ali je on ipak ostao uporan: – Ako Rajt umre, on će sigurno posetiti.

– Ako mister Rajt umre, Džon će biti izveden pred sud i porota će odlučiti o njegovoj krivici, pa i o tome da li će posetiti ili neće. Nemojte sebe stavljati u položaj sudije i porote kao što ste u prošlosti veoma često radili. Ovaj put to vam neće uspeti, garantujem vam! Svim silama ću se boriti da pravda pobedi!

Fišer nešto promrmlja sebi u bradu, ali joj ne odgovori. Eni se ponovo obrati Doku:

– Doći ću malo kasnije i doneću ti nešto toplo za večeru. Više se neće usuditi da me zadrže. Ti pazi na sebe!

– Ne brini, paziću. Neću dozvoliti da me iko navede na neke nepromišljene postupke.

– Gluposti, već ste učinili nešto unpromišljeno – umeša se lekar, ne uspeavajući da se obuzda. – Krivi ste kao đavo, Holideje, i visićete, a smicalice kojima pretili ova... ova mlada žena neće vam doneti ništa dobro.

– Oh, zavežite, doktore Fišer! Dosta mi je vaših mudrovanja i tutorisanja – odbrusi Eni, na šta Fišer sevnula očima. Stojeći kraj vrata s puškom u naručju, Luk je s mukom sakrio osmeh, zaklonivši lice šakom. Do vraga, ova devojka ima srca i petlju, pomislio je. Holidej je srećnik što je uspeo da je osvoji. Možda će i on biti takav srećnik ako mu u ruke dopadne slična energična i lepa lutkica.

U razmišljanju ga prekide Fišer, koji se kao oluja ustremi ka njemu, pa ga odgurnu u stranu da bi prošao. Izašavši na trotoar, dobacio mu je preko ramena:

– O ovome ćemo kasnije, Harisone! Ne volim kada neko ne sluša moja uputstva i tvoje držanje neće proći nekažnjeno.

Luk je ravnodušno slegao ramenima:

– Ako ste želeli da mladu damu silom izbacite napolje, doktore, onda to uradite sami. Ja ne mogu da budem grub prema ženama i da na sebe navučem gnev svih ostalih žena u gradu. Gospođica Eni jeste salunska zabavljačica, ali kada je u pitanju odnos muškarca prema njoj sve žene će biti solidarne s njom, a ja ne želim svađu s celim gradom.

Fišer besno pogleda mladića i bez reči ode svojim putem.

Eni je pred polazak poljubila Doka kroz rešetke i obećala da će se ubrzo vratiti s večerom. Zatim je izašla i poklonila Luku Harisonu širok osmeh kao nagradu za njegovu ljubaznost, od čega je mladiću u srcu zaigrao tračak nade.

Ali dok se udaljavala ulicom sumnja se kao crv uvlačila u njenu dušu, a na čelu su joj se pojavile duboke bore.

*

Nedugo posle zalaska sunca Al Vintrop je objavio da je potera završena te da se vraćaju u grad, jer je po licima većine članova potere zaključio kako ne žele još jednu noć da provedu na tvrdoj zemlji pod vedrim nebom. Vraćali su se misleći na svoj dom i svoje porodice. Džim Hering je, međutim, bio razočaran. Za njega je sve ovo bio promašaj jer su ogroman trud i napor ostali bez rezultata. Niti su uhvatili pljačkaše, niti vratili opljačkani novac.

Čak i sa razdaljine od jedne milje, još usred prerije, gledajući grad pred sobom, Vintrop je opazio da su svetla u zgradi zatvora upaljena. Pitao se šta bi mogao biti razlog tome. Hering pokazao prstom u istom smeru, opazivši i sam to svetlo.

– Vidim, Džime – reče Vintrop umorno. Kao i njegov pomoćnik, i on je bio svestan da će zbog neuspeha u poteri biti dočekan od građana s negodovanjem.

– Izgleda da se u gradu nešto događa – primeti Hering. – Već je duboko u noći, a sve je osvetljeno. Čini mi se da i

u salunu ima dosta ljudi, jer se žagor čuje čak dovdle.

Laganim hodom ujahali su u grad i članovi potere, jedan po jedan, razilazili su se svojim kućama. Kada je Al Vintrop stigao do saluna, suočio se sam s gomilom koja je pohrlila napolje i okupila se oko njega.

– Šta je bilo? – upita neko.

– Nismo ih uhvatili – odgovori šerif.

– Na našu nesreću vreme nas nije služilo i u brdima smo im izgubili trag.

U tom trenutku iz svoje kuće na drugoj strani ulice, izašao je doktor Fišer i posivelog i mrgodnog lica prišao gomili okupljenih građana. Stigao je do Vintropovog konja i već je hteo da progovori, kada je iz saluna istrčao Džoš Dening. Fišer se okrete prema krčmaru i uzdahnuvši duboko, obratio se najviše njemu ali i ostalima:

– Rajt se nije izvukao. Preminuo je pre kratkog vremena.

Izgovorivši to svečanim glasom, zagledao se šerifu u oči.

Vintrop nabra obrve.

– To onda znači da je sem pljačke počinjeno i ubistvo.

– Da, tako je. A mi u rukama imamo ubicu, Ale! – uzviknuo je Dening. – Mislim da nam ne preostaje ništa drugo nego da tu hulju smesta obesimo. To je jedina kazna koju nitkov zaslužuje za smrt takvog čoveka kakav je bio Rajt.

Reći vlasnika saluna privukoše šerofovu pažnju. Zatreptao je nekoliko puta, iznenađen onim što je čuo.

– Koga ste to uhvatili?

– Holideja. Doka Holideja! On se vratio u grad i mi smo ga šćepali. Sačekali

smo ga kod njegove kuće u brdu, uhvatili ga i zatvorili. On nam je ispričao neku fantastičnu priču o razlozima koji su ga naveli da se vrati u grad, ali svi znamo da ta njegova priča nije istinita i niko mu nije poverovao ni reč. Sada se nalazi u ćeliji, Ale. U istom trenutku kada se ti saglasiš, naći ćemo konopac i nataknuti mu ga oko vrata. Hulja! Ne-ka zna da u Vilbur Springsu ljudi nisu mamine maze i da kažnjavaju za zločin onako kako to dolikuje!

Vintrop ga mrgodno pogleda:

– Đavola ćete mu namaći omču na vrat, Džoše! Pre nego što bilo šta preduzmemo, moram saznati još dosta činjenica o celom događaju. – Okrenuo se ka svom pomoćniku: – Džime, idi u zatvor i dobro čuvaj Holideja! Ako neko pokuša da na silu uđe i da ga se dočepa, znaš šta ti valja činiti. Imaj na umu da smo mi ovde zato da se sve sprovede po zakonu.

Krčmar glasno opsova pa nastavi:

– Đavo te odneo, Ale, nemoj sada tu da izvodiš neki ceremonijal! Kakav zakon, kakve priče, čoveče! Rajt je mrtav, a mi njegovog ubicu imamo u šakama. Valjda si dobro razumeo šta sam ti rekao! Harold Rajt ga je sasvim jasno optužio i tu više nema šta da se ispituje, zar ne? Sem toga, Mjul Harison je video kako je Holidej izjahao iz grada s dvojicom svojih saučesnika... i to ni manje ni više nego na ukradenom konju! Vidim da ostali nisu pohvatani. Dobro, to i nije najveća nesreća. Bolje bi bilo da i ta dvojica vise pored Holideja, ali kad već nije tako, onda nam je i ovaj jedan dovoljan. Holidej je taj koji je smis-

lio i sproveo pljačku. On je taj koji je prevario ceo grad. On je zato glavni krivac za sve, on je ubio Rajta. Kažem vam da ga moramo obesiti!

– A ja kažem da zavežeš gubicu, Džoš! – prasnu Al Vintrop. – Ohladi se, čoveče, i prestani da podbunjuješ ljude ili ću te zatvoriti zbog izazivanja nereda.

Dening besno preseče pogledom šerifa i osvrnu se oko sebe kako bi procenio kakav je utisak na građane ostavio njegov poziv na odmazdu. Bio je zadovoljan kada je konstatovao kako većina prisutnih mrko gleda šerifa i očigledno se slaže s njegovim mišljenjem.

– Visiće on, jer hulje takvog kova ne zaslužuju ništa drugo, Ale – nastavio je krčmar, shvativši da ima podršku ostalih. – Radi šta hoćeš i reci šta hoćeš, ali ako nas sada sprečiš da uradimo ono što je pravično, time ne činiš ništa drugo nego samo odlazeš ono što će se neminovno dogoditi.

Vintrop je nastavio da netremice preteći gleda Deninga, a za to vreme Džim Hering je kasom odjahao prema zatvoru. Onda je i Vintrop podbo petama konja i poterao ga kroz gomilu. Preostala dvojica ili trojica iz potere u međuvremenu su sjahali i vezavši konje za prečku, ušli u salun. Dening je pošao za njima, radoznao da čuje šta se za poslednja dva dana desilo, i pokretom ruke pozvao je i ostale da im se pridruže u salunu i sami iz prve ruke čuju potpunu priču. Za to vreme Al Vintrop se lagano udaljio prema zgradi zatvora.

Stigavši pred svoju kancelariju, zatekao je tamo Luka Harisona. Mladić

je bio zadovoljan što je šerif stigao i što će time s njegovih pleća biti skinuto breme takve odgovornosti. Mada je želio da vidi Eni Flečer i da se pred njom pokaže kao vlast, ipak mu je bilo prijaćnije da izbegne eventualni sudar s njom, jer je znao da s lepom, kočoperenom salunskom zabavljačicom ne bi mogao da izađe na kraj.

– Šta se ovde događalo, Luk? – upita ga Vintrop. Mladić je počeo da mu objašnjava kako ga je doktor Fišer postavio na stražu u zatovru da čuva uhvaćenog Doka Holideja.

Videvši da će priča biti duža nego što je očekivao, šerif ga pozva da uđu unutra. Ušavši u kancelariju, Vintrop je umornim koracima prišao ka stolu, seo na svoju stolicu i odmah digao noge na sto. Onda je pogledao u pravcu ćelije u kojoj se nalazio zapadnjak. Prisetio se kako je Dok Holidej reagovao kada je u brdima potera naletela na njih i kako je, videvši ih, u bekstvu potražio spas. Nije bilo nikakve sumnje da su dvojica bandita bili u njegovom društvu.

– Dobro, čupo šta si rekao – obratio se mladom Luku. – A sada mi ispričaj sve, i to od početka. Ti, Džime, stani na vrata i motri šta se na ulici događa, ali istovremeno i pažljivo slušaj sve što će nam Luk ispričati. Potrebno mi je da znam i tvoje mišljenje.

Hering ga posluša i s revolverom u ruci priđe vratima. Naslonivši se na dovratak, namestio se tako da ima pregled događaja na ulici, ali i da u isto vreme dobro čuje sve što se unutra govori.

Kada se šerifov zamenik tako namesatio, mladi Luk nastavi:

– Pošto je potera s vama, šerife, otišla iz grada, doktor Fišer je poslao mene i mogao oca da motrimo na Holidejevku kuću. Doktor je računao kako se može desiti da se Holidej nekim slučajem vrati i, kao što vidite, bio je u pravu. Pametan je taj doktor Fišer, to se mora priznati. Da nije predvideo šta će se desiti, Holidej bi sada bio na slobodi i daleko kao ptica na grani. Ovako, mi smo ga sačekali i čim se pojavio spetljali smo ga i sproveli ovamo, a doktor Fišer je naredio da ga zatvorimo u ćeliju. Od tada neprekidno čuvam stražu. Najpre s ocem, a sada sam.

– To znači da je doktor Fišer odmah preuzeo komandu u gradu? – upita šerif.

– Da, baš tako. Znaite, šerife, doktor je vrlo autoritativan kad nema nikoga drugog. U stvari, mislim da bi stari doktor Fišer bio mnogo dobar šerif da se nekim slučajem posvetio tom pozivu. Da samo znate kako je fino ispitivao Holideja i kako mu je postavljao pitanja! Odmah je ukazao na sve rupe u Holidejevom iskazu, tako da nam je svima od početka bilo jasno da Holidej laže.

Hering se okrenuo i mrko pogledao zapadnjaka u ćeliji, ali je Al Vintrop ostao miran.

– Tako kažeš? – ponovio je mladićeve reči. – Odmah vam je bilo jasno da Dok Holidej laže, je li?

– Da, šerife. Doktor Fišer je to odlično izveo.

Vintrop je nekoliko trenutaka ćutao, a onda se, stenjući, sagnuo i iz jedne fioke izvadio neke papire i počeo ih listati. U tišini koja je nastupila čulo se

samo šuškanje papira, sve dok na kraju Luk nije prekinuo ćutanje:

– Hoćemo li ga obesiti, šerife?

Vintrop je nekoliko sekundi ozbiljno posmatrao mladića, a onda rekao:

– Neka ovo bude poslednji put da sam od ma koga u ovom gradu čuo da pominje reč vešanje. Zahvalan sam doktoru Fišeru i svima vama za sve što ste učinili u mom odsustvu, ali sada je toga dosta. Možete ići kući, a meni prepustite da se staram o onome što je moja briga.

Luk je s dozom razočaranosti prihvatio šerifove reči kojima je tako jednostavno i hladno bio otpušten, ali nije javno pokazao svoje negodovanje. Pošao je napolje s puškom u ruci, očešavši se pritom o Heringa. Našavši se napolju, u hladnoj noći, zapahnut svežim vazduhom po licu, on se polako udaljio prema svojoj kući.

Al Vintrop je ustao sa stolice i prišao ćeliji u kojoj se nalazio zapadnjak. Dugo je netremice posmatrao svoh uhapšenika. Dok je mirno izdržao njegov ispitivački pogled, znajući da je od svih ljudi u gradu Vintrop jedini koji ima dovoljno zdravog razuma te da ga zbog toga može ubediti da poveruje u njegovu priču. Vintrop je bio iskusan, samoinicijativan i odgovoran čuvar reda i zakona, koji je umeo logično da razmišlja. To je u zapadnjakovom slučaju bilo od velike važnosti.

– U redu, Holideje – započe Vintrop – recite mi zašto ste se vratili u grad? Da posetite vašu žensku i da se dogovorite gde ćete se naći?

– Ne, moj povratak nema nikakve veze s tim, šerife. Hteo sam da svratim do Eni i da joj sve objasnim, to je tačno. Ali ovo ostalo što su vam ovi ljudi ispričali ne sadrži ni trunke istine. Nisam nameravao da napustim grad, već da se predam i da vam za sve što se dogodilo pružim razumno objašnjenje.

– Da ponudite razumno objašnjenje... za šta?

– Objašnjenje o tome kako stvari zaista stoje, šerife – odgovori Dok, nastojeći da obuzda gnev koji ga je sve više obuzimao. – Rekao sam već ovim ljudima kako se odigrala pljačka banke. Mene su dvojica ljudi revolverom prinudili da s njima odem do sporednog ulaza u banku, a onda, kada je Rajt onesvešćen a pljačka završena, bio osam primoran, opet revolverom, da napustim grad zajedno s tom dvojicom – Čejnom i Preskotom.

Vintrop nabra čelo.

– I vi tvrdite da niste imali nikakvog udela u pljački?

– Jeste, tvrdim da nisam imao nikakvog udela, sem u onoj meri u kojoj sam bio prinuđen, šerife, a bio sam prinuđen da tome prisustvujem.

– Do đavola s tim glupostima! Neću da slušam presne laži! – oglasio se Džim Hering s vrata, ali ga je oštar Vintropov pogled učutkao. No Hering se nije lako predavao. Zatvorio je vrata, navukao rezu, a onda prišao Vintropu koji je stajao pred zapadnjakovom ćelijom.

– Šerife, bili ste zajedno s nama u patroli u brdima – podsetio je Džim Hering svog šefa. – Videli ste isto ono što

smo svi mi videli.. Dok je jahao s onom dvojicom. Oni su jedna banda.

– Ja sam jahao iza njih, ako baš hoćete tačno da znate šta ste videli – ispravio ga je Holidej. – Da ste samo malo bolje pogledali videli biste revolver u mojoj ruci. A šta mislite: zbog čega bih ja držao revolver dok dvojica mojih navodnih saučesnika jašu ispred mene? No vi ste verovatno bili suviše naoštreni za energičnu akciju i počeli ste da pucate ne razmišljajući ni o čemu... pre nego što sam onu dvojicu mogao da privedem do vas.

– Da ih privedete do nas? – upita šerif.

Zapadnjak potvrdno klimnu glavom.

– To mi je bila namera. Držao sam ih na nišanu s uperenim revolverom, nameravajući da vam ih predam. Nešto ranije, za vreme odmora, uspeo sam da ih iznenadim i da ih savladam, pa kada ste naleteli na nas ja sam se vraćao s njima u grad. Ali, na nesreću, vaši su ljudi pomahnitali i pripucali kao ludi.

– Zato što ste jedan od onih koji su jahali s vama mašio revolvera – odbrusi Džim Hering.

– On nije imao revolver – odvrati Dok odmah.

Hering s nevericom dunu kroz nos:

– Čoveče, vi ste nepodnošljivo veliki lažov. Lično sam ga video kada se mašio revolvera.

– Pre svega, izostavite to čašćenje uvredljivim nazivima, jer ćete se zbog toga sigurno kajati, Hering. Ubrzo ćete videti da govorim istinu, a onda obično izvinjenje neće biti dovoljno za mene – sa pritajenom vatrom u očima Holidej

preseče pogledom šerifovog zamenika. – Drugo, vi lično videli ste kad se taj tip mašio futrole, ali u njoj nije imao revolver. Bila je to njegova refleksna reakcija i to je sve. Da li ste videli da je ispalio ma i jedan hitac? Naravno da niste, jer nije mogao da ga ispali. On je jednostavno zario mamuze u bokove svog konja i pobegao. Zahvaljujući vašoj glupoj pucnjavi, moji planovi su pokvareni i zločinci su pobegli.

Hering je s nevericom treptao očima i Holidej je zapazio da po prvi put od kako su se sreli toga dana Hering više nije bio siguran u sebe. Zamenik se okrenuo svom šefu Alu Vintropu, koji je stajao zamišljen i nabranog čela, zureći u njega.

– Istina je da nisu opalili nijedan hitac na nas – potvrdi Vintrop konačno. – Priznajem i da me je to iznenadilo. Nisam mogao da shvatim zbog čega. Koliko se sećam, prvi je pripucao Bert Lomaz, ili možda Kip Moris, a onda je nastala opšta pucnjava i vas trojica ste pobegli.

Dok na to reče:

– Nisam imao prilike da pripucam na njih jer se moj konj okliznuo i uspravio se na zadnje noge. Nisam imao vremena da nanišanim.

– Ima još jedna važna stvar, Holideje, o kojoj niste ništa rekli. Ako ste ih sprovodili u zatvor, kao što kažete, onda ste morali imati sa sobom i bančin novac... ili ste ga možda ostavili kod njih? – javio se ponovo Hering, smeškajući se trijumfalno, zadovoljan zbog toga što je još jednom preuzeo inicijativu od svog šefa.

– Imam bančin novac – odgovori zapadnjak kratko.

Hering se za trenutak zablenuo u njega:

– Pa gde je onda? Jeste li ga vratili banci?

– Ne. Sakrio sam ga, zameniće.

Džim Hering ustuknu korak nazad, očigledno zbunjen onim što je čuo. Al Vintrop pride i ukloni ga u stranu.

– O keji, Holideje. Hajde da čujemo sve do kraja. Ovo postaje sve komplikovanije za mene.

– Ako mi vaš zamenik dopusti da na miru govorim, šerife, čućete kompletnu priču. Ali ako me bude prekidao i upadao s neprijatnim oslovljavanjima, ne vidim kako bismo mogli dalje odmaći.

– Čutaće od sada – obeća šerif. – Pričajte.

Zapadnjak se uhvati za metalne šipke na čeliji i nastavi:

– Posle pljačke banke banditi su me naterali da pođem s njima iz grada. Pretpostavljam da je Čejn računao kako me može iskoristiti kao taoca, ili možda nije želeo da bude optužen za još jedno ubistvo. Bilo kako bilo, oni su me povelili sa sobom. Tamo, kod potoka, Čejn je bio taj koji je smislio i ostavio lažan trag. Verovatno bi im plan i uspeo da nisam imao sreće da ih iznenadim i savladam. Posle toga okrenuli smo nazad i ja sam ih poveo ovamo, u Vilbur Springs. Priznaćete, nadam se, da smo se kretali u ovom pravcu kada smo skoro naleteli na vas.

Vintrop je nabrao obrve. Posle dužeg razmišljanja potvrdno je klimnuo glavom:

– Kretali ste se zaista u ovom pravcu, Holideje, ali šta vam je bila namera to ćemo tek videti. No, nastavite dalje.

– Pošto su vaši ljudi onako glupo otvorili vatru na nas, nastala je gužva i Čejn i Preskot su pobjegli. Konačno, kad sam vam i ja izmakao, odlučio sam da se vratim nazad u grad. Pitaćete, naravno, zašto. E, pa, zato što sam želeo da sa sebe otklonim sumnju za eventualnu optužbu. U tome bi mi pomogao bančin novac, koji sam imao sa sobom. No pre nego što bih se predao, želeo sam da kažem Eni da sam došao i da će sve biti u redu.

– A šta je s novcem? – želeo je Hering da zna.

– Rekao sam vam, zameniće, da sam ga sakrio.

– Zašto?

– Zato što nisam znao šta se desilo s Haroldom Rajtom. Rajt me je video sa pljačkašima na vratima banke i, naravno, još uz to je čuo moj glas, zbog čega je i otvorio vrata. Po izrazu njegovog lica, kada se pojavio na njima i ugledao nas, mislim da je stekao pogrešan zaključak o razlozima zbog kojih sam se i ja tu našao. U tom trenutku meni je Čejnov revolver bio prislonjen na leđa, ali on to nije mogao da vidi.

– A zašto ste sakrili novac? – upitao ga je Vintrop. – Želim potpun odgovor, Holideje. Potpuni i iskren, bez ikakvih rezervi!

– Sakrio sam ga kako bih ga mogao iskoristiti kao adut za pogađanje, še-

rife. Ako bi se desilo da je Harold Rajt dao izjavu protiv mene, onda bi ceo grad žudeo za tim da me se dočepa. U tom slučaju, s novcem, skrivenim na sigurno mesto, mogao bih ljude da prinudim da me saslušaju. Bilo mi je važno da ne budem ubijen pre nego što objasnim svoju ulogu u tom događaju. Taj novac je takođe trebalo da mi pomogne u dokazivanju moje nevinosti, jer bih ljude iz grada poveo do mesta gde je novac sakriven. Zašto bih ga inače krio?

Vintrop je duboko uzdahnuo:

– Zvuči prilično komplikovano, Holideje, ali ne mogu da kažem kako u vašem izlaganju nema logike.

– Istina je ponekad vrlo komplikovana – složio se zapadnjak. Onda je dodao: – Do đavola, čoveče, da sam kriv, zašto bih sakrio novac i posle toga vas odveo i pokazao vam ga gde je?

– Ako je već tako kao što kažete, zašto ga onda niste doneli direktno ovamo, Holideje? Kada bi vas videli da donosite novac, ljudi bi sigurno bili voljni da saslušaju vaše objašnjenje.

– Možda bi, a možda i ne bi, šerife. Njihovo moguće ponašanje bilo je za mene velika nepoznanica i u tome sam video priličnu opasnost. Ako bi se, na primer, desilo da je Harold Rajt umro, neka usijana glava ne bi htela da čeka ni sekundu, nego bi me ustrelila pre nego što bih mogao uopšte da dodem do reči. Zbog toga sam novac sakrio, znajući, ili bar nadajući se, kako će Čejn i Preskot verovatno poći za mnom i doći ovamo, u Vilbur Springs, u name-

ri da se tog bančinog novca ponovo dočepaju.

Hering se gorko nasmejavao:

– E, moj gospodine! I to mi je neka priča!

– To je istina! – odbrusi mu zapadnjak hladno, presekavši ga ponovo lju-titim pogledom.

– Za mene nije važno da li je novac sakriven ili ne – zaključio šerifov zamenik. – Moje je mišljenje, Holideje, da ste novac sakrili za slučaj da budete uhvaćeni, kao što i jeste, kada se vratite da vašu žensku povedite, ili bar obavestite gde da vas potraži. Ako bi se to desilo, računali ste da ćete nam ispričati ovu bajku, baš kao što ste, evo, i učinili. Sem toga, možda ste računali da se pomoću tog skrivenog novca možete cenjkati i sačuvati glavu ako budete uhvaćeni.

Al Vintrop nije ništa rekao. Zapadnjak je gledao u njega, ne obraćajući pažnju na njegovog zamenika, koji je u toku razgovora prišao rešetkama.

– Eto, sada vidite zašto sam morao da budem toliko oprezan – reče zapadnjak šerifu. – Ako mi ni vaš zamenik ne veruje, zašto bi mi verovali drugi, manje odgovorni ljudi? Zato sam i morao da sakrijem novac kao sredstvo pogađanja s vama i sa celim gradom. A postoji još jedan razlog: nadam se, naime, da će taj novac namamiti Čejna i Preskota da se vrate u grad po njega. Oni su, uzgred rečeno, možda već tu. Mogli su poći prema gradu još dok ste se vi s poterom motali po preriji, tragajući za njima. I nemaju se čega bojati, jer ih niko u gradu ne poznaje.

Vintrop se vratio do svog pisaćeg stola i seo za njega, zureći u svoje velike šake.

Džim Hering mu se pridružio i obratio mu se tihim glasom:

– Ne mogu da prihvatim to što je on kazao, šerife. Sve to mi suviše zaudara na laž.

– To će sud odlučiti – odvratio Al Vintrop. – Nego, ti i ja imamo jednu svetu dužnost, Džime. Na nama je obaveza da se postaramo da odluku o njegovoj sudbini donese sud, a ne gomila. Jesi li me čuo?

Hering se ugrizao za usnu i klimnuo glavom:

– Čuo sam vas, šerife.

– Onda preuzmi prvu smenu straže. Meni je potrebno da malo odspavam. A ti me probudi posle nekoliko sati.

– A šta ja da radim ako se pojave Čejn i Preskot? – ogласi se zapadnjak. – Oni su desperadosi i neće se dvoumiti šta da čine. Neće prezati ni od ubistva, pogotovo ako saznaju da je Rajt mrtav.

Vintrop podiže ruke i protegli ih, a onda nekoliko puta protegli i vrat.

– To ćemo razmotriti kada taj trenutak dođe, Holideje – odvratio mu je. – A sada budite mirni i pustite me da malo odspavam.

Holidej ga poslušao. Vratio se do svog ležaja u ćeliji i seo na ivicu, zagledavši se u zid.

Nije osećao nikakvo zadovoljstvo zbog toga što je tačno pretpostavio kako će biti držanje građana. Radovalo ga je ipak to što se Eni nije povelala za opštim uverenjem i što je ostala na njego-

voj strani. Za salunsku zabavljačicu, koja je ljubav delila kao profesionalka, ipak je bilo neobično i nesvakidašnje da stane uz čoveka koji gubi. To je bio dokaz njene iskrenosti i plemenitosti. Bila je duša koju ljudi i život nisu uspeli da pokvare.

Da, uz takva stvorenja život dobija lepši smisao i u čoveku se bude optimizam i nada.

Zapadnjakova razmišljanja odjednom je prekinuo glas Džima Heringa:

– Uzgred budi rečeno, Holideje, prilično dobro ste pogodili kako će se ljudi u ovom gradu osećati ako se Haroldu Rajtu desi ono najgore. Upravo u ovom trenutku u salunu se okuplja gomila ljudi čije neraspoloženje prema vama sve više raste. Već uveliko govore o tome kako bi vam trebalo namaći omču na vrat. I slične pretnje.

– Onda ih treba sprečiti, zameniće – odgovori mu zapadnjak. – Mogli biste otići do njih i smiriti duhove. Mislim da sam vama i šerifu Vintropu dokazao kako mi je namera bila da se vratim u Vilbur Springs zajedno s Čejnom i Preskotom kao uhapšenici. Osim toga, poznato vam je i to da sam sakrio opljačkani novac. A ako gomila prodre ovamo u zatvor i obesi me, onda niko neće znati gde se novac nalazi i on će zauvek biti izgubljen. Bilo bi dobro da odeti i da im na to skrenete pažnju.

– U ovom trenutku oni najmanje misle na novac, Holideje – odgovori mu Džim Herning. – Daleko im je važnije od toga šta se desilo s Haroldom Rajtom.

Zapadnjak je znao da Vintropov zamjenik ima još nešto da mu saopšti, a

od slutnje da to nije ništa povoljno, leđeni žmarci počeli su da mu mile niz kičmu.

Hering je malo počutao, kao da želi što više da stavi zapadnjaka na muke. Onda ipak nastavi:

– Rajt je pre kratkog vremena premинуo. Prema tome, u ovom gradu je počinjeno ubistvo, a to svim događajima daje sasvim drugu težinu.

Zapadnjak nemoćno steže pesnice, a telom mu se razli osećaj mučnine. Setio se užasnutih bankarevih očiju kada je Preskot zamahnuo revolverom na njega. Džed Preskot je dakle izvršio ubistvo, ali on sada nije bio tu da za to odgovara. Umesto njega u zatvoru se nalazio on – Dok Holidej!

Zubi mu zaškripaše ali mu se iz grla ne ote ni glas.

*

Ajk Čejn je skrenuo konja u jednu sporednu ulicu i potterao ga lagano, držeći se uz senku zgrade i nastojeći da se orijentiše.

U Vilbur Springsu bio je samo ono jeđanput, pre tri dana, kada je padala jaka kiša, zbog koje nije bio u stanju da grad pažljivo osmotri.

Koliko se sećao, na kraju ove ulice nalazila se neka stara staja i nekoliko kuća, jedna trgovina i nešto što je ličilo na štalu. Ali nije bio siguran u to.

Iza njega je jahao Džed Preskot umornim pogledom krstario levo-desno. Očigledno je strahovao od nekog neprijatnog iznenađenja.

Njemu se ni sada nimalo nije svidela partnerova ideja da se vrate u Vilbur

Springs. Smatrao je da je taj povratak suviše opasan i bojao se da se iz njega ne izrodi nešto rđavo.

Sam povratak do grada bio je vrlo spor i naporan. Suviše spor da bi mu se mogao dopasti. Znao je da će potera, ukoliko je u međuvremenu odlučila da prekine gonjenje i vrati se u grad, što je bilo vrlo verovatno, koristiti kraći i povoljniji put s druge strane planinskog venca te da će možda stići još u toku noći. Možda je potera već stigla u grad, a oni to nisu znali? U tom slučaju Čejnove računice bile bi pogrešne, a opasnost da budu uhvaćeni vrlo velika.

Kao da naslućuje kakve se misli roje po Preskotovoj glavi, Čejn mu se obrati:

– Ovde bismo morali da ostavimo konje pa da pešice nastavimo put. Moramo osmotriti gornji deo grada, Džede. Treba da uradimo ono najvažnije: da saznamo gde se Holidej nalazi.

– A zar ne bi bilo najnormalnije da ga potražimo u njegovoj kući, Ajk? – odvrati Preskot. – Da sam na njegovom mestu, ja bih otišao tamo, jer bi od one ženske dobio najsigurnija obaveštenja o tome šta se trenutno u gradu događa.

– To bi možda učinio ti, a i on ako bi bio propisno ćaknut. Samo, x ja ne verujem da je Holidej bio toliko lakomislen. On će nesumnjivo pretpostaviti ono što bi pretpostavili i svi ljudi u gradu, a i ti. Ako su hteli da motre na njega i ako su pomišljali da bi se on mogao vratiti u grad, onda bi ovdašnji stanovnici motrili upravo na njegovu kuću i na njegovu žensku. Zar nije tako?

Preskot se malo trgao na „kompliment“ ćaknut, koji mu je udelio njegov

partner, ali pošto je malo o tome razmišljao došao je do zaključka da bi Čejn mogao biti u pravu.

– Pa jeste. Dabome da će očekivati da on stupi u kontakt s onom ženom. Dobro si to zaključio. Sem ako onaj matorni glupan iz banke nije zauvek zaneimeo i tako nije rekao ko je učestvovao u napadu.

– Jesi li ga jako udario? – upita Čejn.

– Dosta jako. Morao sam biti siguran da duže vreme neće doći sebi.

Čejn nabra čelo. Poznavao je ruku Džeda Preskota isto tako dobro kao i njegovu zločinačku prirodu. Slutio je da je Džed Preskot udario bankara dovoljno jako da ga je mogao ubiti. Podsetio se kako je rana na Rajtovoj glavi izgledala zaista grozno, kao kaša smrskanih kostiju i kože.

Razmišljao je neko vreme, a onda rekao:

– Kao što sam kazao, mislim da bi bilo najbolje da ovde ostavimo konje i da toj lepoj ženici učinimo posetu. Pritom, naravno, moramo biti vrlo oprezni. – Slegnuo je ramenima: – Uostalom, imamo vremena u izobilju, pa prema tome ne moramo da žurimo i možemo komotno da posvetimo pažnju tome da niko ga ne uznemirimo. Ako je sama kod kuće, od nje ćemo sigurno doznati gde se Holidej nalazi. Ona to bez sumnje zna, jer ne može ni biti drugačije.

U tom trenutku Preskot je malo nakrivio glavu u stranu i oslušnuo. Obrve su mu se sumnjičavo nabrale.

– Šta je? Šta si čuo? – upita ga uznemireno njegov partner.

– Neku buku – odgovori Preskot. – Zar ti ne čuješ?

Čejn je oslušnuo. U početku nije čuo ništa, ali kad je malo bolje napregao sluh začuo je neku udaljenu galamu.

– Izgleda kao da neka gomila glasno raspravlja. Ili više.

Preskot je klimnuo glavom i nečujno kliznuo iz sedla.

– Da, to galami gomila. Velika gomila. Šta misliš, Ajk, šta ako se desilo da je ta rulja pošla da nekoga linčuje? Nije valjda... krenula da linčuje Holideja?

Sada je i Čejn skočio iz sedla i nečujno dodirnuo mekano tle.

– Može biti da je baš to u pitanju, Džede. Zaista mi liči na galamu pijane mase. Ali to bi onda značilo da je Holidej u zatvoru. Hajde, požurimo! Ako je tako, onda moramo hitno nešto da preduzmemo!

Ostavili su konje vezane za ogradu u jednoj mračnoj ulici i hitrim koracima uputili se drugom sporednom ulicom, koja je vodila prema salunu.

Držeći se neprekidno senke da ne bi bili primećeni, stigli su do kraja te ulice i ugledali grupu od oko pedesetak ljudi, okupljenih u glavnoj ulici, ispred saluna.

Neki od njih su stajali u blatu, a drugi na trotoaru. A Džoš Dening, koga je Čejn prepoznao kao vlasnika saluna, govorio im je uzbuđenim glasom:

– Mister Rajt je mrtav! Svi vi znate kakav je on čovek bio! On je bio glavni oslonac ovoga grada i bez njega mnoge stvari, a naročito poslovi vezani za napredak Vilbur Springsa, ne bi bili ura-

đeni. Nema među vama mnogo onih koji tokom poslednjih nekoliko godina nisu s vremena na vreme zatražili njegovu pomoć. I od tih koji su pomoć tražili, nijedan ne može da kaže kako mu Harold Rajt nije pomogao, samo ako je mogao...

... Dobar je i pouzdan čovek bio mister Rajt! A sada je on mrtav, a jedan od njegovih ubica je u zatvoru.

... Ja nisam čovek koji bi voleo da ruši autoritet jednog dobrog šerifa kakav je naš šerif Al Vintrop. Vintrop je uvek umeo da u našem gradu održi red i zahvaljujući njemu naše žene i deca mogu mirno da žive. Ali u ovom slučaju Vintrop greši. Dok Holidej mora da visi pre nego što neki od njegovih zločinačkih prijatelja dođu u grad i oslobode ga. Šta mislite, koliko bi još mrtvih glava moglo pasti u pokušaju njegovog oslobađanja? To treba sprečiti!

Iz gomile se začuo žagor odobravanja. To nije slutilo na dobro. Ajk Čejn je ćutke povukao Džeda Preskota za rukav dajući mu znak da pođe s njim, a onda se neupadljivo došunjavao do iverice gomile. Držao je glavu sasvim oborenu, tako da mu je široki obod šešira, natučenog na čelo, u potpunosti skrivao lice.

Bandit se očigledno dobro čuvao da ga neko od meštana ne prepozna.

– Prema tome – nastavio je Džoš Dening svoj potpaljivački govor – ja samtram kako bi trebalo da odem do Ala Vintropa i da mu jasno stavim do znanja našu odluku. Niko od nas ne želi da se Alu nešto desi, to je sigurno. Svi ga mi poznajemo i svi smo mu manje-

više prijatelji. Ali smatramo i to da od Doka Holideja moramo izvući istinu o tome gde su se njegovi kompanjoni uputili, ili, još bolje, gde bi trebalo s njima da se nađe. Meni je jasno da on to zna, a pošto zna, to obaveštenje moramo od njega izvući milom ili silom. Posle toga sakupićemo grupu odabranih, sposobnih, najsposobnijih među nama, možda sa šerifom Vintropom na čelu i poći ćemo da te zlikovce pohvatamo i dovedemo ovamo, u Vilbur Springs.

Ponovo je zastao da izazove što veću napetost u gomili pred sobom za završne reči. Onda je digao ruku da utiša žamor odobravanja koji se razlegao glavnom ulicom.

– Mislim, sugrađani moji, da je to pošteno i da poštenu građanin ne može drugačije razmišljati. Ako Holidej ne bude hteo da govori i da otkrije svoje saučesnike, onda ćemo ga lepo obesiti, jer takva bedna, šugava, podla hulja ništa drugo i ne zasluhuje!

– Što se mene tiče – podigao je još malo glas – ja bih ga obesio u svakom slučaju, jer smrdljiva ništarija kao što je on ne zasluhuje da živi!

Iz gomile se prolomila glasna vika i odobravanje. A onda, kada je Dening s trotoara zakoračio na ulicu, Ajk Čejn se povukao sasvim u pozadinu gomile i povukao Džeda Preskota za sobom.

– Poći ćemo zajedno s ovom velikom ruljom – došapnuo je svom kompanjonu. – Ali ako masa izmakne kontroli i ako nam se učini da šerif ne može da ih zadrži i da će upasti u zatvor i likvidi-

rati Holideja, onda mi moramo da se umešamo.

– Zašto? – zablenu se Preskot, koji nije bio poznat po brzom rasuđivanju.

– Moramo ga spasti, zaboga, da bismo došli do novca!

Na Preskotovom licu videlo se da mu se takva mogućnost nimalo ne sviđa. Počeo je sumnjičavo da vrti glavom, pokazujući vidljivu želju da od poduhvata sasvim odustane.

– Moramo to da učinimo, Džede – bio je uporan u svom ubeđivanju Čejn. – Drugačije ne možemo doći do onog novca, koji je po svakom pravu naš i ničiji više! Pomisli na to koliki je iznos u pitanju!

Šapćući tako i ubeđujući jedan drugog, Čejn Preskota da nastave, a Preskot Čejna da odustanu, koračali su za gomilom raspaljenih građana, koji su, bučeći glasno, hrlili glavnom ulicom prema zatvorskoj zgradi.

*

– Evo ih dolaze, šerife!

Džim Hering je većim pokretom ruke otvorio doboš svoга kolta i proverio da li su sva ležišta za metke puna.

Lice mu se zateglo i na njemu se ocrtavao grč napetosti, a oči su mu svetlucale, skrivene ispod upola spuštenih očnih kapaka.

Al Vintrop je spustio noge s pisaćeg stola na pod i ustao.

Proteglio se, protrljao oči nadlanicama i izvadivši revolver iz futrole, i sam proverio da li je pun. Zatim je kradomice pogledao Doka Holideja, koji je stajao pored ćelijskih rešetaka.

Zapadnjak je izgledao umorno, ali se na njegovom licu nije zapažao strah.

– Situacija izgleda veoma loše, šerife – izvesti ga Džim Hering. – Dening predvodi građane, a Lomaz je odmah pored njega. Tu je, takođe, i Moris. Po njihovom držanju rekao bih da su se na nešto odlučili i da su spremni na sve.

– A šta je s Fišerom? – upitao je Vintrop. – Kada smo s poterom napustili grad, on je odmah preuzeo komandu u svoje ruke. Možda bi on mogao da se nagodi s ovom gomilom budala pre nego što nas dvojica budemo prinuđeni da upotrebimo krajnja sredstva. Znaš, ipak bih više voleo kakav-takav sporazum, nego da dođe do nasilja.

– Nigde ne vidim doktora – obavesti ga njegov zamenik, sklanjajući se u stranu kada je Vintrop prišao da proveriti na ulicu.

Dvojica gradskih čuvara zakona posmatrali su kroz rešetkama osigurani prozor zatvorske zgrade gomilu raspljenih građana, koji su se sve više približavali ulicom.

– Čekajte malo – javi se odjednom ponovo Hering. – Eno ga! Sada ga vidim! Ulazi u dvorište svoje kuće.

Vintrop je pogledao preko ulice i ugledao kako sićušna silueta doktora Fišera nestaje u neprozirnoj tami njegovog dovrišta. Sa usana mu se omače kletva. Onda primeti:

– Izgleda mi da doktor Fišer ne želi da ima nikakve veze s ovim što se na polju događa. Po tome slutim da se ne sprema ništa dobro.

Promrmljao je to zabrinuto i posle toga nije više imao vremena ništa ni da

kaže ni da preduzme, jer je na trotoar pred njegovom kancelarijom zakoračio krčmar Džoš Dening, praćen Bèrtom Lomazom i vlasnikom gradske štale Kipom Morisom, koji su ga, u znak podrške, pratili u stopu.

Lica sve trojice bila su crvena, nešto od popijenog viskija, ali daleko više od uzbuđenja. Bili su svesni da će se suočiti s neprijatnim šerifom, od koga su očekivali čvrst i nepokolebljiv otpor.

Konačno je Dening skupio hrabrosti i rekao:

– Evo nas, Ale. Došli smo da Holideja preuzmemo u svoje ruke.

Na to mu je Vintrop odbrusio:

– Čuj, Dening! Smešta da si se vratio u svoj salon! I povedi sa sobom ovu bandu pijanih budala! Nemate ovde šta da tražite!

– Niko ovde nije pijan, Ale – uzvraatio mu je Dening, sada već ljutito, jer ga je prva trema prošla. – Istina je, razume se, da su neki od ovih ljudi malo gucnuli i da su pod parom. To ne poričem, ali razlog za to je samo to što ti štitiš ovog podlog ubicu, koji nam je potreban. Moraš ipak priznati da je smrt Harolda Rajta itekako pogodila sve ove ljude, pa nije ni čudo što su popili po koju. Ali bez obzira na to, mi smo svesni i odgovorni građani i znamo tačno šta hoćemo.

– A ja znam šta mi zakon nalaže! – odbrusi mu Al Vintrop autoritativnim glasom. – Prvi ko se usudi da kroči na ova vrata gorko će zažaliti tu svoju grešku!!!

Bacivši kratak pogled prema svom pomoćniku Džimu Heringu, dao mu je

pokretom glave znak da se povuče do drugog kraja prostorije, odakle će, iz bezbednog položaja, moći da drži na oku ljude na ulici. Sačekavši da Hering to učini, sam je prišao vratima i povukao rezu.

Kada je otvorio vrata i s revolverom u ruci kročio na trotoar pred zgradom, Džoš Dening je ustuknuo jedan korak i pritom mu se učinilo da trotoar iza njega nije dovoljno širok, iako je zapravo bio širi nego drugde na ulici.

Bert Lomaz, koji se uzmicanjem Džosa Deninga, našao odjednom u prvom redu, izgledao je sada kao čovek koji bi mnogo više voleo da se u tom trenutku nalazi na nekom drugom mestu. Videvši po Lomazovom izrazu lica da je ovaj izgubio samopouzdanje, Al Vintrop je procenio kako je Bert Lomaz najslabija karika u grupi i obratio mu se zapovedničkim glasom:

– Šta je to tebi sunulo u glavu, Berte? Da nećeš možda da se proslaviš? Nisi valjda umislio kako si neki veliki čovek, a?

Lomaz se ugrizao za donju usnu i molećivim pogledom zatražio pomoć i podršku od Džosa Deninga.

Ovaj ga zbilja i podrža:

– Ne želi on da se proslavlja, šerife – objasni vlasnik saluna. – On je s nama. A mi smo o svemu dobro porazgovarali i zrelo odlučili. Svi, koliko nas ovde vidite.

– Ko je to raspravljao i razgovarao i ko je šta odlučio, Dening? – presekao ga je Vintrop. – I šta ti ovde predstavljáš? Čini se da kad ti hoćeš nešto da kažeš i kada uzmeš reč, niko drugi ne

može da progovori? Jesu li te ljudi oko tebe ovlastili za to?

– Ja, ovaj... – zamuca krčmar.

– Ti me sada slušaj dobro šta ću ti reći, Dening! Ti si ove ljude nagovorio da pokušaju da urade nešto što je u suprotnosti sa zakonom i njihovim obavezama kao građana. Nagovorio si ih da pokušaju da provale ovde, u gradski zatvor. Možda će oni to i uspeti, Dening, ali samo preko mog mrtvog tela!

Krčmar se snuždio:

– Niko ne želi vama zlo, šerife... počeo je da se pravda. – Mi samo hoćemo Holideja i...

– Znam ja dobro šta vi hoćete – prekinuo ga je šerif. – I zato vam kažem jasno i glasno da biste me dobro razumeli: niko neće nogom kročiti ovamo, sem preko mene mrtvog. Jesam li bio dovoljno jasan?

Nastala je tišina. U gomili pred zatvorom opažala se zbunjenost. Dening je bacio kratak pogled na Kipa Morisa.

Vlasnik štale stajao je jednom nogom na trotoaru, a drugom u blatu, oborene glave i stisnutih usana. Ostali su se čuteći držali zbijeni jedan uz drugog, ali nešto dalje, u sredini ulice. Pre ove večeri niko od njih nikada ne bi došao na pomisao da prekrši zakon, suprotstavljajući se njegovom predstavniku šerifu Vintropu.

Onda je Dening ponovo pokušao:

– Dok Holidej je ubio Harolda Rajta. Sem toga, opljačkao je banku. Zar ćete dopustiti da takav nitkov nastavi dalje da živi i ugrožava pošten svet, šerife?

Al Vintrop je odjednom izgubio strpljenje. Koraknuo je preteći prema Džo-

šu Deningu, a iz očiju su mu sevale varnice gneva. No Dening je ustuknuo, a i šerif se blagovremeno trgao i pribrao. Preleteo je pogledom po licima ljudi u gomili.

Nekoliko sekundi, koje su svima prisutnima izgledale duge kao večnost, potpuna tišina vladala je ulicom.

Džim Hering je popustio stisak šake oko drške svog revolvera. I njegova napetost je popustila, jer je po nastaloj tišini zaključio kako je njegov šef Vintrop odneo pobjedu, ako ne konačnu, ono bar privremenu. Jer ono što se nije desilo u prvom pokušaju raspaljene mase, mislio je, sigurno se neće dogoditi ni sada kada su se duhovi malo smirili.

U tom trenutku, nešto niže u ulici, odjednom se pojavila Eni Flečer, hitajući ka zatvorskoj zgradi. Iskrsnula je iznenada iz mraka i sada se nalazila odmah iza posljednjih redova gomile okupljene ispred trotoara. Kada je videla da je Al Vintrop preuzeo komandu u svoje ruke, devojka se probila kroz gomilu, jurnula pored Deninga i odgurnula Vintropovu ispruženu ruku s revolverom.

Taj trenutak učinio se Džošu Deningu pogodan da ponovo stupi u akciju. Malo pre toga bio je poražen i njegovo istupanje ispalo je prazno blebetanje nepromišljene budale. Zato je morao na svaki način da taj utisak u masi izbriše. Prilikom, koja mu se pružila, nije smeo da propusti.

Odgurnuo je šerifa Vintropa u stranu i iza Eni jurnuo u šerifsku kancelariju, s namerom da prodre do zatvorskih ćelija. Ali kad je on prošao kroz vrata,

praćen Vintropovom vikom i pogrđama, Džim Hering koji je bio unutra, zgrabio ga je za ruku i povukavši ga, pribio ga uz vrata.

Dening je bolno kriknuo, a na to su ostali, na ulici, koji su dotle disciplinovanost stajali pred zatvorskom zgradom, svi kao jedan jurnuli unutra.

Al Vintrop je, nošen bujicom ljudskih tela, uguran u svoju kancelariju, a zatim odgurnut u stranu.

Videvši da je njegov šerif odgurnut pored zida, i njegov zamenik Hering se povukao pred opasnošću da bude oboren i izgažen nogama raspaljenih građana. Istovremeno je zgrabio Eni Flečer za ruku i gurnuvši je iza sebe, povikao:

– Ostanite tu iza mene! Neću dozvoliti ovim pijanim budalama da dopru do vas.

Rekavši to, Hering je nastavio da uzmiče, sve dok leđima nije dodirnuo rešetke zapadnjakove ćelije. Gomila je, stopu po stopu, napredovala za njim, ali izgleda da se nikome u njoj nije žurilo da se uhvati u koštac sa šerifovim zamenikom, koji je široko raskrečenih nogu stajao naslonjen na rešetke, s uperenim revolverom u ruci.

Došavši nadohvat ruke do šerifovog zamenika, Džoš Dening je bio suviše ponosen svojim uspehom postignutim posle malopredašnjeg neuspeha i bruke, da nije više ni pomišljao na neko uzmičanje. Za njega je ta stvar bila gotova.

Doviknuo je Džimu Heringu:

– Džime, sklanjaj se s puta!

– Bolje pustite šerifa Vintropa – odvrati mu oštro Hering. – A onda se gubite odavde! Jasno?

– Mi hoćemo... – bio je uporan Dening.

– Šerif Vintrop vam je već rekao da se niko neće dočepati Doka Holideja i izvesti ga odavde da bi ga linčovao! On će ostati ovde i biće izveden pred sud.

Čvrsto držanje Džima Heringa delovalo je na građane kao hladan tuš. Zastali su na polovini odaje.

Njihovo oklevanje iskoristio je Al Vintrop. Otrgnuo se od Berta Lomaza i ramenom odgurnuo Džoa Deninga, koji mu je stajao na putu. Sav crven od ljutine, pružio je ruku da dohvati kočopernog krčmara za prsa.

U istom trenutku Dok Holidej uočio je pogodnu priliku. Kako je Džim Hering stajao naslonjen na rešetke, sasvim blizu njga, tako mu se i zamenikova šaka našla na dohvata ruke.

Zapadnjak pruži ruku i dograbivši Heringa za zglavak podlaktice, trže ruku nazad. Munjevito je zatim provukao drugu ruku kroz rešetke ćelije i iščupao revolver iz Heringovih stisnutih prstiju. Kada mu se licem okrenuo i kroz rešetke se mašio da ponovo dočepa svoj revolver, a i zatvorenika, zapadnjak mu se hladno obratio:

– Vi me ne interesujete mnogo, zameniče šerifa. Ove budale vas možda vole, a možda i ne, i moguće je da neće razmišljati mnogo o vama. Ali zato znam da visoko cene šerifa Vintropa, pa bi stoga za njega bilo bolje da dođe ovamo!

Sada je Eni Flečer prigušeno kriknula:

– Mili!

– Pođi kući, Eni – obrati joj se Holidej. – I ostani tamo.

– Ali, Džone – opirala se devojka – ne mogu da odem pre nego što mi još jednom ne kažeš da nisi učinio ono za šta te ovi ljudi optužuju!

Zapadnjak nestrpljivo ponovi:

– Rekao sam ti da pođeš kući! Samnom će biti sve u redu. – Onda pozva šerifa: – Vintrop, priđite bliže ovamo!

Ali Vintrop je netremice zurio u zapadnjaka, ne pokazujući uopšte nameru da se makne sa svog mesta. Videvši da šerif okleva, Holidej je palcem nategao obarač revolvera koji je upravo oteo Džimu Heringu i uperio ga u predstavnika zakona. Izraz lica bio mu je čvrst i odlučan, a oči su mu sevale ispod namrgođenih obrva.

Sada se Vintrop zapanjeno oglasi:

– Do vraga, šta to radite, Holideje...

– Reći ću vam šta radim – odvratilo Dok. – Mislim da je bilo dosta glupog trabunjanja i glupiranja. Ovi ljudi su smogli snage i skupili petlju da vas napadnu i odgurnu u stranu da bi se dočepali mene, šerife, ali ne verujem da će rizikovati da izgubite glavu kako bi me se dočepali po svaku cenu. Suviše mnogo vas uvažavaju da bi vašu glavu dali za moju!

Šerif Vintrop je neko vreme pažljivo posmatrao zapadnjaka. Na kraju je klimnuo glavom.

– Do đavola s tim glupostima! – prasnulo je njegov zamenik Hering. – Holidej je u našim rukama i nikako se ne može izvući. Ako opali, možda će nekoga pogoditi, ali mi ćemo ga, ovako ili onako, u svakom slučaju ščepati.

– Ne – rekao mu je Vintrop. Pogled mu je bio prikovan za Doka Holideja.

Na njegovom izboranom licu nije bilo ni traga straha. – Nemojte ništa preduzimati! Pustite mene.

Za sve vreme tog razgovora Eni Flečer se nije ni pomerila i niko je nije ni dodirnuo. Zapadnjak ju je, međutim, ponovo pogledao sa bljeskom ljutine u očima i s prizvukom zapovesti u glasu, reško ponovio:

– Eni, čuješ li me? Učini kako sam ti rekao! Ne komplikuj stvari i ne otežavaj mi položaj!

Očiju punih suza, devojka se naglo okrenula i istrčala iz šerifske kancelarije. Dok Holidej je sačekao da Vintrop priđe bliže njegovoj ćeliji i, prislonivši cev revolvera na njegovu slepoočnicu, naredio je:

– A sada vi, ostali, gubite se odavde! Brzo!

Džoš Dening je, obuzet paklenim besom, iskolačio oči i pogledom presekao zapadnjaka. A onda je progovorio, otkrivši iza usana čvrsto stisnute zube:

– Znaj da nećeš tek tako proći s ovim što radiš, Holideje! Na časnu reč, znao sam da će na kraju doći do ovoga i zato mi se nisi dopadao od prvoga trenutka kada sam te ugledao!

– Ti me nikada nisi voleo, Džoše Deningu. A reći ću ti i zašto – podsmehnuto mu se prezrivo Dok Holidej. – Nisi me voleo zbog toga što nikada nisam bio neumeren potrošač tvojih pića. To je merilo po kome ceniš ljude... A i izbor pića ti je jadan. Dakle, kao što rekoh, manje ceniš one koji piju manje, a više one koji piju više. Oni koji ne piju mnogo nisu za tebe od koristi i nisu ti interesantni... A možda ti nisi zadovoljan

prometom u svojoj krčmi, pa si nanjušio drugu mogućnost. Biti čovek zaslužan za jedan linč, to je već nešto! Takva reputacija bi ti privukla mnoge goste i tvoj bi profit naglo porastao, zar ne?

– Visićeš! – prosikta Dening.

Zapadnjak je sačekao trenutak, a zatim je munjevito nanišanio i ispalio hitac u pod, između Deningovih čizama.

Krčmar je prestrašeno odskočio unazad, a iz grla mu se oteo prigušen, neartikulisani krik.

Pucanj je delovao kao hladan tuš za sve. I sam ohlađen, Kip Moris upita:

– Šta ćeš uraditi s našim čuvarima zakona, Holideje? Da znaš, ako im nekim slučajem bude falila makar i dlaka s glave...

– Neće im faliti nijedna dlačica o kojoj govoriš – odvrati mu podsmešljivo zapadnjak – ako budu razumni i ako budu činili ono što im budem rekao.

– A šta je to što bi trebalo da rade? – nije se predavao vlasnik štale.

– Čuće šta želim od njih čim se vi, pijanci, vratite svojim čašama u Deningovom salunu.

– Ne zaboravi da u rukama imamo tvoju žensku i da ćemo od nje saznati sve tvoje planove – zapretio mu je Dening.

Zapadnjak ga pogleda smrknuto:

– Je li to način kako ostvaruješ svoje planove, Dening? Ako jeste, neka ti to služi na čast, ali ne verujem da će ostali građani dopustiti da učiniš zlo jednoj ženi... Tim pre što ta žena očigledno nema nikakve veze sa svim ovim ovde.

Pokoleban u svom držanju, krčmar se nesigurno osvrnuo oko sebe, tražeći

podršku od prisutnih. Ali svi prisutni su izbegavali da ga pogledaju u oči. Osećajući kako je izgubio igru, Džoš Dening je besno opsovao i rekao:

– Ako šerifu i njegovom zameniku učiniš nešto nažao, Holideje, znaj da će to sigurno biti tvoj kraj. Gonićemo te, ako treba, i na kraj sveta, a kad te uhvatimo rastrgnućemo te na komade!

– Ja neću nikuda bežati – odvrati Dok. Pritisnuo je cev revolvera šerifu na slepoočnicu i bezizraznim, hladnim pogledom preleteo kroz rešetke po licima okupljenih ljudi. Neki od građana počeli su se u nedoumici premeštati s noge na nogu.

Onda su se njih nekolicina odjednom okrenuli i pošli prema izlaznim vratima. Posle nekoliko trenutaka i ostali su, jedan po jedan, pošli za njihovim primerom. Poslednji su izašli Džoš Dening, mrmljajući kletve i psovke, a za njim Bert Lomaz i Kip Moris.

Kada je vlasnik štale izlazio na vrata, zapadnjak doviknu za njim:

– Morise, bilo bi dobro za sve nas ako bi doktora Fišera doveo ovamo. Cela ova gužva potekla je od njega, posebno zbog njegovih takozvanih dokaza da je Rajt, umirući, optužio mene za ubistvo, odnosno da sam ja kriv za njegovu smrt. Pre nego što bilo šta drugo počnem, želeo bih da to pitanje raščistim!

Moris je zastao na vratima i pogledao šerifa upitno. Vintrop mu je potvrdno klimnuo glavom u znak da poslušaj Holideja i ovaj sav zubnjen i neodlučan, izađe iz kancelarije.

Kada je ostao sam sa čuvarima zakona, Dok Holidej je nastavio da izdaje naređenja. Obratio se Heringu:

– Zameniće, zatvorite ta vrata i navucite rezu! Nemojte ih otvarati sve dok doktor Fišer ne dođe! A kada njega pustite unutra, otključajte moju ćeliju.

Džim Hering ga je pažljivo posmatrao, očiju usjaktelih od gneva. Očigledno je bio obuzet neodoljivom željom da dogradi Doka Holideja u svoje ruke i da mu naplati za sve nevolje koje je proizrokovao. Ali je mudri Al Vintrop pročitao šta se događa u duši njegovog zamenika i okrenuvši glavu od cevi pištolja, ali ne skidajući pogled sa zapadnjakovih očiju, upita Doka smirenim glasom:

– Hoćete li sada, pošto je sve u vašim rukama, iskoristiti šansu i pobeći, Holideje?

– Ne. Rekao sam da ostajem ovde.

– Zašto?

– Zato što želim da kada odem iz ovog grada, otputujem kao slobodan čovek. A to bi trebalo da bude vrlo skoro. Možda još sutra.

Džim Hering je poslušao što mu je rečeno. Zaključao je vrata i vratio se do sredine odaje. Natmurenog lica gledao je u Doka Holideja.

Zapadnjaku je bilo jasno da će, ako mu se ukaže ma i najmanja mogućnost da u tome uspe, Hering pokušati da ga iznenadi i da ga razoruža. Pošto je tako nešto najmanje želeo, naredio je zameniku šerifa da sedne na pisači sto i da se odatle ne miče, pošto prethodno otključa ćeliju.

Hering ga poslušao. Holidej onda gurnu Ala Vintropa prema pisaćem stolu, na kome je sedeo Hering, a zatim, uzevši iz stola svoj revolver, prišao prozoru kako bi proverio šta se događa na ulici.

Pred zatvorskom zgradom nalazila se gomila ljudi, ali oni su sada stajali kao ukroćeno krdo goveda.

Dening, Lomaz i Moris nisu bili među njima.

Okrenuvši se prema šerifu i njegovom zameniku, zapadnjak govori:

– Pošto su sada, kako ste i rekli, svi aduti u mojim rukama, za vas dvojicu bilo bi najbolje da dobro obratite pažnju na ono što ću vam reći. Čejn i Preskot su negde u gradu. To je sigurno. Može čak biti da su maločas bili među gomilom linčera kako bi videli šta se događa. Pošto ja znam dobro takve tipove kao što je Čejn siguran sam da se neće povući, a da ne pokuša da se dočepa opljačkanog novca. E, pa, baš ćemo mu to dozvoliti: neka pokuša da se tog novca dočepa!

Al Vintrop je seo na ivicu pisaćeg stola i zažmirio na jedno oko:

– Šta to imate na umu, Holideje?

– Pre svega hoću da razgovaram s Fišerom. Naime, Rajt me je video u svojoj banci, ali nije me mogao videti s revolverom u ruci, naprosto zato jer sam bio razoružan. Prema tome, nema dokaza da sam u banku ušao svojevoljno i s namerom da pljačkam, niti da sam tom prilikom učinio neko zlo bankaru Rajtu. Drugo... vas dvojica ste se maločas složili s tim da sam ja sprovodio Čejna i Preskota nazad prema Vilbur

Springsu i da nisam išao prema otvorenoj preriji na severu, gde nijednoga od nas nikada ne biste našli.

Al Vintrop je osetio na sebi kako ga prodoran pogled zamenika Heringa probada kao dve oštre strele. Ipak, odlučio je da u ovom trenutku potpuno zanemari razmišljanja i stanovište svoga zamenika. Rekao je:

– Ako bismo poverovali da je sve to istina, Holideje, zar ne bi bilo bolje za vas da nam predate taj revolver i da nas pustite da mi dalje vodimo istragu? Jer ako su Čejn i Preskot u gradu, mi ćemo ih vrlo brzo naći. Setite se da smo ih zamenik Hering i ja jasno videli tamo u brdima, gde vi tvrdite da ste ih držali na nišanu revolvera. Uveren sam da bismo ih prepoznali i, jasno, da bismo ih pritvorili.

– A zbog čega biste ih pritvorili, šerife? – upita ga zapadnjak.

– Pa, zbog pljačke banke!

– Oni bi u tom slučaju ispričali nešto sasvim suprotno nego ja i vi to itekako dobro znate.

Vintrop potvrdno klimnu glavom, kao da je o toj mogućnosti već razmišljao.

– Tako je. U tom slučaju čini se da smo u šah-mat poziciji. Ali ne vidim šta bismo drugo mogli uraditi.

– Ali ja vidim.

Zapadnjak je prešao preko prostori je do šerifa. Po nabranim obrvama videlo se da napregnuto razmišlja.

– Evo šta – nastavio je. – Ja, razume se, znam gde se nalazi opljačkani novac i kada za to dođe vreme ja ću ga vratiti. Ali pre toga moram se dočepati Preskota.

– Preskota? – začudi se Vintrop. – Ali iz onoga što ste nam rekli, mislio sam da je Čejn glavni.

– U ovom slučaju nije – objasnio je Holidej. – Preskot je ubio Rajta i zato mi je potreban.

– A šta ćemo s Čejnom?

– Ne znam, ali mislim da će Ajk Čejn odlučiti da sačeka dok izađem iz zatvora. U ovom trenutku želim da pustite po gradu glas kako nisam doneo novac sa sobom i kako sam ga negde sakrio. Za vašeg zamenika Heringa taj bi zadatak trebalo da bude vrlo jednostavan. A zatim bi bilo vrlo lako uhvatiti i Čejna i Preskota.

– Molim? Jednostavno? – upita zbunjeno Hering. – Jednostavno... po noći, dok se po gradu svuda muvaju ovi pijanci i smetaju i drugima i sebi?

Dok Holidej značajno pogleda Ala Vintropa.

– Čejn će biti samo na jednom mestu, šerife.

Vintrop upitno podiže obrve.

– Da – potvrdi zapadnjak. – Biće u kući na brdu, sa Eni. Čejn će otići tamo da bi od nje saznao ono što ga interesuje, a možda i da je iskoristi kao sredstvo za pogađanje. On zna da ja ne bih dozvolio da neko nedužan strada zbog mene, pa će u zamenu za nju tražiti deo novca. Ja ću prihvatiti da se s njim nađem i Džim Hering će mu odneti poruku.

Šerifov zamenik je ljutito dunuo kroz nos:

– Zar vi želite da vam pomognem, Holideje? Zaista imate drskosti u sebi kada to tražite posle onoga što ste učinili!

– Ono što sam učinio, zameniće je, ako imate razuma, a ja znam da ga imate i ako umete da razmislite, a to takođe umete, moj povratak u grad s ciljem da razjasnim stvari i dovedem ih u red. Mogao sam, uostalom, i pobeći da se nikada ne vratim, zar ne? Niko me nije tukao po ušima da dođem da objašnjavam Eni i vama šta se zapravo desilo. I šta bi onda bilo?

Dok Holidej načini pauzu. Duboko zamišljen nastavio je da šete kancelarijom tamo-amo. Ne sačekavši da mu šerifov zamenik odgovori, nastavio je:

– Ali ja sam se ipak vratio, čoveče! Zar vam to ništa ne znači? I sada sam ovde, sa svim adutima u rukama. Prema tome, radićete ono što vam ja kažem.

– A ako neću? – upita ga Hering.

– Onda će biti zlo za vašeg šerifa.

Hering ga je prodorno pogledao:

– Ubićete ga?

– Bez svoje krivice doveden sam u smrtnu opasnost, iz koje sam se srećno izvukao, ali na kocki su ostali moj ugled i dobar glas, do kojih mi je podjednako stalo. Sem toga, svojim planom doveo sam u opasnost jednu nedužnu ženu. Zato me ne zadržavajte suviše dugo, mister, jer ćete zažaliti. Previše je toga na kocki.

Vintrop se sada spusti sa ivice stola na noge i prodornim pogledom zagleda se u zapadnjaka. Dugo ga je gledao, a onda rekao:

– Ako je sve to istina, Holideje, onda mi recite još jedno.

– Kažite.

– Gde je bančin novac? Ako mi kažete gde je, biću dosta sklon da poverujem u vašu nevinost. Znam da se ne možete izvući iz ovog zatvora jer vas napolju, na ulici, čeka četvrtina grada. To znate i vi, pa možda na ovaj način, prevarom, nastojite sebi da otvorite put.

– Novac se nalazi na kraju brdskog puta – odgovorio je zapadnjak bez dvoumljenja. – Na prvoj padini, nekih dve stotine metara daleko od puta nalazi se jedna velika stena. Iskopao sam pored nje rupu i tamo sam sakrio novac.

Šerif Vintrop klimnu glavom, a onda se obrati svom zameniku:

– Džime, idi do kuće na brdu i ako je Čejn tamo, saopšti mu Holidejevu poruku. Reci kako je Holidej spreman da s njim deli novac pod uslovom da se ništa ne desi devojci. Ali nemoj suviše da ga pritiskaš! Mogao bi to pogrešno shvatiti. Želim da omogućim ovo pregovaranje.

– A šta posle toga? – upita Hering.
– Da ga pustimo da pobegne?

Alu Vintropu se u uglu usana pojavi osmeh:

– Ne verujem da je to Holidejeva namera.

Džim Hering je zbunjeno pogledao svog pretpostavljenog:

– Vi mu verujete?

– Harold Rajt je možda nešto pogrešno video, a možda i nije video sve što je trebalo da vidi. To je sasvim moguće. Sve ostalo se uklapa u Holidejevu priču, bar kako se meni čini. U svakom slučaju, šta nam drugo preostaje da uradimo?

Šerifov zamenik opsova opazivši da je zapadnjak ponovo uperio revolver Vintropu u glavu. A onda Holidej uze Heringov revolver i dobaci mu ga.

– Evo, uzmite ga! Može vam zatrebat!

Džim Hering se zagleda u revolver u svojoj ruci.

Primitivši njegovo kolebanje, njegov šerif mu se zapovednički obrati:

– Hajde, kreni, Džime. Možda nema mo vremena za rasipanje.

Njegov zamenik stavi revolver u futrolu. Onda uze šešir sa stola i nabi ga na glavu. Ne izustivši više ni reč, prešao je preko prostorije i izišao na ulicu.

Dok Holidej zatvori vrata za njim i navuče rezu. Zatim ćutke pogleda u šerifa.

Vintrop progovori tiho:

– Ima samo jedna stvar koja me brine, Holideje. Ako mi i za to date pravi odgovor, možda ću u potpunosti stati na vašu stranu. A to za vas nije bez značaja.

Zapadnjak mu dade glavom znak da nastavi.

– U pitanju je činjenica da se vi i Čejn poznajete. Palo mi je u oči to. Učinilo mi se dosta čudnim to da vas Čejn tako dobro poznaje da se usudio da vas povede sa sobom u dvorište banke i da vas posle pod pretnjom revolverom natera da činite ono što on hoće. Kako to da je odabrao baš vas?

– Objašnjenje je prosto – odgovori zapadnjak. – Mi se poznajemo od ranije.

– Iz nekih zajedničkih poslova?

– Ne, nisu bili u pitanju nikakvi zajednički poslovi. On me poznaje iz vreme-

na od pre tri ili četiri godine. Tada smo se sreli u jednoj kockarnici i ja sam ga ulovio da pakuje karte. Zbog toga je morao da vratj sav novac koji je na kocki dobio, pa je bio prinuđen da u Silver Kriku, tako se naime zvao taj grad, opljačka banku. Razume se, niko nije pouzdano znao da je to baš on uradio, ali se na njega sumnjalo. Omrznuo me je zbog toga što je posle pljačke morao mesecima da beži i da se krije. Verovatno je zbog toga dobro zapamtio moje lice...

... Što se mene tiče, ja kao kockar dobro pamtim lica i to vam je objašnjenje kako smo se uzajamno prepoznali. A što se tiče drugog dela pitanja, to zašto je baš mene iskoristio za svoj poduhvat, dva razloga su u pitanju. Prvi je taj što je bio ubeđen da me Harold Rajt mora poznavati, pa će otvoriti vrata, a drugi, dodatni, što je želeo da mi se osveti. A ja sam pred uperenim revolverom morao da ga slušam, baš kao što ste vi morali da slušate mene. Nadam se da sada sve shvatate.

Zapadnjak se ne malo iznenadio videvši da mu je Al Vintrop poverovao. Jer kada je on završio svoju priču, šerif je rekao:

– Čini mi se da se sećam toga. Pre nekoliko godina šerif Silver Krika me je upozorio na nekog sumnjivog kockara. Mislim i da sam docnije čuo kako je ta pljačka banke ostala nerazjašnjena...

Šerif začuta, razmišljajući neko vreme. Onda se ljubazno osmehnuo zapadnjaku, po prvi put od kako su se sreli.

– Da sam sve ovo od početka znao, Holideje, možda bih mogao mnogo više

da vam pomognem. Ali sada to više nije važno! Recite mi bolje koliko imate poverenja u sposobnost Džima Heringa da Čejna privoli na pregovore s nama?

– Vrlo malo – odgovori Dok. – Čejn je bistar i lukav čovek.

– A Preskot?

– On radi ono što mu Čejn kaže.

– U tom slučaju mislim da bi bilo bolje da i mi pđemo tamo. – Al Vintrop se počesa po glavi. – Džim je dobar zamenik, ali je još neiskusani i može upasti u neku zamku. On još ne ume da sve sagleda do kraja i da predvidi događaje. Više čeka da ga događaji nateraju na akciju. Ova situacija zahteva iskustviji i veštiji čoveka.

Zapadnjak se kažiprstom i palcem pogledi po vrhu brade. Bio je neispavan, umoran i još uvek je u organizmu osećao posledice dugotrajne napetosti.

– Šta imate na umu, šerife? – upita Vintropa.

– Mislim da bi bilo dobro da zatvorimo sve izlaze iz grada. Svi ovi ljudi pred zgradom zatvora poslušaće moja naređenja.

Sada se Holidej malo zamislio.

– A šta će biti s Eni? – upitao je. – Jeste li mislili na nju?

Vintrop sleže ramenima:

– Kao što ste rekli, Holideje, to je bio vaš plan. Znali ste da postoji rizik. Ne vidim kako biste sada mogli odustati od njega.

Zapadnjaku se čelo orosi sitnim graškama znoja. Očajnički je pokušavao da smisli neki bolji plan kako da se izađe iz ćorsokaka u koji su zapali, ali mu ništa nije padalo na um. Igrao je na kartu

da je Preskot od onih ljudi koji neće dopustiti da se neko zlo dogodi jednoj ženi, a i da je u isto vreme čovek koji neće rizikovati život za neki sumnjivi dobitak, makar bila u pitanju i veća suma novca. Zato je očekivao da će Preskotov verovatan potez biti da se povuče ako primeti da okolnosti idu protiv njega i da će radije sačekati neku povoljniju priliku.

– Hajdmo, šerife – odluči se.

Al Vintrop je prešao preko odaje do zidnog ormara s oružjem i uzeo odatle jednu pušku. Proverio je da li zatvarač dobro funkcioniše, uzeo nekoliko rezervnih metaka iz fioke, a onda odjednom uperio pušku na zapadnjaka. Holidej ljutito sevnu okom i ruka mu se spustila na dršku revolvera.

Vintrop se osmehnu:

– Ovo je samo šala, Holideje. Ne budite kao moj zamenik! Morate naučiti da kad jednom donesete zaključak, taj zaključak ne menjate zbog svake sitnice.

Šerif spusti pušku i uputi se ka vratima. Otvorivši ih, izašao je na trem i prišao ivici trotoara, a onda pozvao okupljenu gomilu, koja se nikako nije razilazila, da ga sasluša. Čvrstim, autoritativnim glasom rekao je:

– U ovom gradu nalaze se dva čoveka koje bih hteo po svaku cenu da ščepam. Moglo bi biti da ste ih pre pljačke banke već videli na ulici ili ispred saluna, ili, najzad, negde u blizini. U svakom slučaju, to su neki došljaci. Stvar je u tome što bih hteo da svi vi, koliko vas ima, zauzmete pozicije na ulicama, tako da niko ne može niti da uđe niti da izađe iz grada, a da ne bude primećen

i zaustavljen. Tražim, dakle, od vas da zaustavite i zadržite svakog nepoznatog čoveka koji na vas naiđe.

Dok je šerif govorio građani su radoznalo zurili u Holideja. Videvši njihovu zbunjenost i nedoumicu, šerif Vintrop je dodao:

– Za sada Doka Holideja ostavite na miru! Želim da mu niko ne smeta i da ga ne uznemirava.

Rekavši to, Vintrop je pošao trotoarom.

Stigavši do saluna pritiskom ramena otvorio je dvokrilna vrata i propustio zapadnjaka da uđe ispred njega. Prošavši ispred šerifa, Dok Holidej se uputio prema šanku iza kojeg je stajao Džoš Dening, koji je širom otvorio usta od zaprepašćenja što u svom salunu vidi čoveka koji je do maločas bio uhapšenik u zatvoru.

Vintrop se napravio da nije zapazio Berta Lomaza i Kipa Morisa, koji su u tom trenutku bili jedini gosti u salunu. Obratio se direktno Deningu:

– Džoše, hoću da zatvoriš lokal i da se svi udaljite odavde! Berte, ti i Moris krenite i pridružite se ostalim građanima! Oni će vam reći šta treba da radite.

Krčmar je spustio čašu s pićem na šank i zagledao se u Doka Holideja:

– Šta, do vraga, ovaj čovek radi ovde, Ale? Da te nije prinudio oružjem da ga pustiš?

Vintrop se jedva primetno namršti i žmirkajući, prodorno pogleda Deninga.

– Holidej i ja smo se o nečemu dogovorili, Džoše, ali naš sporazum se tebe apsolutno ne tiče. A sada me dobro slušaj šta ću ti reći! Ti si večeras napravio

dosta štete ovom gradu i znaj da je to krajnja granica do koje sam mogao da podnosim tvoje nesmotrenosti. Zato te upozoravam da ćeš, ako načiniš još jednu glupost, da se nađeš u zatvoru! Zato, dakle, zatvori salun i više se ni u šta ne mešaj! Ako nekim slučajem primetim da se nisi pridržavao ovog mog save-ta, uverićeš se da ti nisam oprostio tu tešku grešku što si večeras podigao grad na uzbunu i podsticao građane na bezakonje!

Dening je pobledeo u licu kao da ga je neko namazao kredom. Pogledao je bespomoćno Berta Lomaza i Kipa Morisa, tražeći od njih podršku i zaštitu od šerifovih pretnji, ali je uvideo da nje-govi prijatelji odjednom pokazuju žarku želju da poslušaju ono što im je Al Vintrop naložio. Njih dvojica se bez reči uputiše prema vratima.

Džoš Dening izađe iza šanka i skide svoju gostioničarsku kecelju.

– Ne shvatam šta se desilo – reče.

– Nije ni neophodno da shvatiš – od-brusio mu je šerif oštro. – Samo radi ono što sam ti rekao i to brzo i bez po-govora.

Džoš Dening šumno proguta vazduh i bez daljeg komentara poslušao šerifovo naređenje. Zatvorio je kapke na pro-zorima i bočna ulazna vrata, a onda i zadnja vrata prema dvorištu.

– Glavna vrata možeš ostaviti otvore-na – napomenu mu šerif.

Dening ga poslušao i bez reči izađe iz saluna.

Sada se Dok Holidej obrati Vintropu:

– Kakav to plan imate na umu, šeri-fe?

– Plan mi je da Čejna i Preskota do-mamim do vas. Istina da je u pitanju bančin novac i moja dužnost, ali to može da pričeka i za kasnije. Pružiću vam šansu da spasite svoj ugled i svoju draganu, ako bude s njima, što pretpo-stavljam da će i biti. Kada stupite u kontakt s njima moraćete sve da oba-vite sami. Na moju pomoć računajte tek ako dođe do nevolje!

Dok Holidej je izvesno vreme stajao zamišljen pre nego što je klimnuo gla-vom u znak da je saglasan.

Al Vintrop mu tada priđe i položivši mu ruku na rame, dodade prijateljskim tonom:

– Nadam se da će vam plan uspeti, Holideje. Iskusan ste vi čovek... i hra-bar.

Rekavši to, šerif izađe iz saluna. Na-šavši se napolju, pošao je trotoarom prema izlazu iz grada, u želji da proveri kako građani sprovode njegova naređe-nja o blokadi. Ugledao je Džima Herin-ga na vratnicama Holidejeve kuće baš u trenutku kad je začuo pucnje iz piš-tolja. Džim Hering je pao na zemlju i Al Vintrop je začuo usplahirene glasove i viku. Pogledao je na obe strane niz uli-cu, ali na vidiku nije bilo nikoga. Sišao je s trotoara na kolovoz i uputio se ka gornje delu gradam.

*

Doktor Fišer je sedeo na verandi svo-ga doma i pušeći cigaretu posmatrao živost kojom se oko njega razvijala od šerifa naložena akcija. Bilo mu je jasno da se u proteklih nekoliko dana ponaša kao prava budala. Godinama je radio na

tome da stekne ugled i da se ljudima u gradu predstavi kao čovek koga treba poštovati. Na žalost, njegovi postupci poslednjih dana sahranili su sve ono što je tokom godina s mukom postigao.

Najviše je pogrešio što je prebrzo doneo neke zaključke, a čak i po njegovom ličnom mišljenju čovek koji dopusti sebi da se povede za opštom psihozom i bez prethodnog ozbiljnog i logičnog razmišljanja donese zaključke iz kojih su proistekle ozbiljne posledice, ne može se nazvati drugačije do običnom budalom.

Ipak mu je ostala nada da će se ono što je zabrljao rešiti na zadovoljavajući način i da će kasnije, kada sve muke i nevolje zbog učinjenih grešaka budu za leđima, biti u stanju da ponovo vrati svoju izgubljenu reputaciju.

Nadao se takođe da će Dok Holidej nekako, i bez njegove pomoći, jer, iskreno govoreći, sada više nije znao šta bi on sam u sadašnjoj situaciji i mogao pomoći, izaći iz cele ove zbrke i neprilike u koju ga je on, Fišer, svojom nesmotrenošću uvalio, živ, zdrav i poštovan. Jer ako se to ne bi desilo i ako bi se Holideju nešto dogodilo, ili, još gore, ako bi se nešto dogodilo Eni Flečer, stari lekar je znao da nikada više ne bi mogao mirno da pogleda u oči nikome u ovom gradu. Morao bi otići odavde i negde drugde potražiti sebi novo mesto u kome će nastaviti da živi.

Osećajući se krajnje jadno, posmatrao je ljude koji su se kretali tamo-amo po gradu. Fišer je jasno video da to kretanje nije besmisleno i da ljudi idu za nekim određenim ciljem. Video je kada

su šerif i Dok Holidej izašli iz zatvorske zgrade i kako se Al Vintrop obratio gomili ispred zatvora, posle čega su se okupljeni ljudi razišli u raznim pravcima. Odmah zatim Dok Holidej i Vintrop su prešli preko ulice i ušli u Deningov salun.

Doktor Fišer je ustao iz svoje stolice za ljuljanje, prišao ogradi verande i stao da čeka. Nije znao šta se tačno u gradu događa, ali mu je bilo jasno da je nešto u toku. Pre svega, bilo je očigledno da je Dok Holidej preuzeo dominantnu ulogu u tim događajima i da je u tome na svoju stranu pridobio i šerifa Vintropa. Kako bi inače bilo moguće da bez ikakvog vidljivog znaka pritiska, Al Vintrop hoda rame uz rame s Holidejem i da ga otprati do saluna Džoš Deninga? Fišer je odjednom shvatio da je Deningu posvetio nedovoljnu pažnju. Bio je glup, postupio je kao samozadovoljna budala i to mu se sada svetilo.

Iz saluna su prvo izašli Bert Lomaz i Kip Moris. Džoš Dening se, posle kraćeg razmišljanja na vratima, uputio za dvojicom svojih saradnika. Onda je i šerif Vintrop izišao iz saluna.

Za doktora Fišera sve je to bila nerazjašnjiva zbrka u kojoj se nije mogao snaći. Onda je na gornjem kraju grada, tamo gde se nalazila kuća koju je zapadnjak iznajmio, odjeknula pucnjava. Lekar je obrisao znoj s visokog čela. Odjednom je osetio da neizostavno mora saznati šta se događa.

Kada je Lomaz prolazio pored njegove kuće, Fišer je sišao s verande i odšetao do vratnica dvorišta da ga sačeka. A Kip Moris se već nalazio sasvim **blizu**

vratnica kada je primetio da mu Fišer prilazi.

– Traži vas šerif Vintrop, doktore – rekao je.

Fišer se trgao:

– Šta hoće?

– Holidej je uspeo da se oslobodi i pošto je neko vreme revolverom ubedio Vintropa, ovaj je rekao da bi želeo da govori s vama. Mislim da je to u vezi s vašom izjavom... znate, o onome što je Rajt rekao pre smrti.

Na lekarevom licu jasno se ukazao izraz nesigurnosti i nelagodnosti. I Lopez i Moris su to zapazili. Izmenili su začuđene poglede pre nego što je Bert Lomaz zapitao:

– Vi ste, doktore, to dobro čuli, zar ne? Hoću da kažem, Harold Rajt je sigurno rekao ono što ste vi izjavili.

– Da, rekao je baš ono što sam izjavio. Ja nisam lažov!

– Niko vam, zaboga, ne kaže da ste lažov, doktore – požurio je Moris da se opravda. – Pitao sam vas to samo zbog toga što nam je jako čudno da Holidej nije pobegeto daleko odavde, iako je za to imao mogućnosti. Sada bi bio daleko u preriji, slobodan kao ptica na granj, ali on to nije uradio, nego je došao ovamo i sada hoće da razgovara s vama. Šta mislite, doktore, šta bi to moglo da znači?

Fišer stisnu zube:

– A otkud bih ja to mogao da znam?

Moris i Lomaz se trgoše od žestine i strogosti koje su probijale iz lekarevog glasa. Ne pokušavajući da shvati razloge njegovog odbojnog držanja, Lomaz reče:

– U redu, mi smo učinili ono što nam je rečeno, Kipe. Sada bi bilo dobro da krenemo dalje. Noćas ćemo imati dosta posla.

– Kakvog posla? – zainteresova se Fišer.

– Pa, ne znamo baš tačno kakvog, doktore – odgovori mu Bert. – Sve što znamo je to da su šerif Vintrop i Dok Holidej zaposlili sve muškarce u gradu da čuvaju ulaze u grad. Očigledno obojica znaju šta hoće. Moglo bi se ispostaviti da je Holidejeva priča ipak istinita. Ne bi mi se nimalo sviđalo da utvrdim kako je on pošten čovek, a da sam ga je drugačije ocenio i ponašao se prema njemu kao prema kriminalcu.

Moris i Lomaz se udaljiše, ostavljajući doktora Fišera da zabezegnuto zuri za njima. Pognute glave, Fišer je nesigurnim korakom prešao dvorišnom stazom i vratio se na verandu, gde je potražio utočište u svojoj stolici za ljuljanje.

*

– Slušaj me dobro, curice! Ne želim da nam prirediš neko iznenađenje, jesi li čula? Neću nikakve glavobolje! Sedi mirno gde si i radi sve ono što ti kažemo, tačno onako kako ti budemo rekli i kad ti budemo rekli. ako tako postupiš, niko ti ništa neće učiniti. Jesi li razumela?

Eni Flečer je ćutke klimnula glavom.

Ajk Čejn je stajao pored pobledele devojke s revolverom prislonjenim na njenu slepoočnicu. Uprkos strahu koji se očitavao u bledilu njenog lica i pritaženoj drhtavici, Eni je uspevala da os-

tane pribrana. Još jednom je klimnula glavom i glasom, koji je samo uz njen veliki napor izgledao miran, rekla:

– Ja vam ničim neću pomoći u vašim planovima. Time što ste došli ovamo i ponašate se kao razbojnici, dokazali ste mi, a dokazaćete i svima ostalima u gradu, da Dok Holidej nema s vama nikakve veze.

– Niko ne zna da smo mi ovde, curice – odvratio je Čejn s lukavim osmejkom. – Prema tome, niko neće ništa zaključiti iz našeg ponašanja. Mi moramo što pre da se vidimo s tvojim momkom i da od njega uzmemo naš novac. Ako se budeš držala kako treba, onako kao što sam ti maločas rekao, možda ćete vas dvoje još dugo, dugo poživeti zajedno.

U tom trenutku Džed Preskot, koji je sve vreme stajao pokraj prozora, iznenada se okrenuo i pozvao:

– Dođi ovamo, Ajk!

Čejn je povukao devojkicu da ustane i grubo je gurnuo preko odaje. Pogledao je u pravcu gde je Preskot pokazivao prstom preko ograde verande u noć. Čejnovo lice se izvilo u grimasu:

– To je šerifov zamenik, je li tako?

– Da.

– Šta li on hoće? Izgleda očigledno da se uputio ovamo.

– Uskoro će ceo grad znati da ste ovde – javila se Eni. – Oni će vas uhvatiti i bićete obešeni zato što ste ubili mister Rajta.

Preskot je pogledao s ciničnim osmehom na usnama, pre nego što je promrmljao:

– Niko neće uhvatiti i obesiti Džeda Preskota, curice, to vam garantujem. Pobrinuću se za to!

– Zar ne uvidate da vas gone? Zašto ne odete odavde dok još imate vremena?

Čejn ju je zgrabio za ruku, zavitlao i, gurnuvši je, odbacio je do suprotnog zida.

– Zaveži! Rekao sam ti da govoriš samo onda kada ti mi kažemo. Nemoj me ometati u razmišljanju! Moram da razmotrim celu situaciju i da smislim šta treba preduzeti, a to ne mogu ako mi ti stalno blebečeš pored uha.

Devojka protrlja potiljak, jer je glavom udarila u zid. Osetila je takvu mržnju prema tom banditu, kakvu nikada u životu nije osećala ni prema kome. Sada je shvatila kako se Holidej morao osećati dok se nalazio u kandžama ove životinje od čoveka, koja je koristila sve i svakoga ko bi joj se našao na putu.

– Mislim da ga mogu pogoditi – zaključio je konačno Ajk Čejn. – Štiti me, Džede, i jednim okom motri na devojkicu.

Prišao je vratima i otvorio ih. Kuća je počivala u mraku, pa je znao da se ne izlaže nikakvom riziku ako izađe na neosvetljenu verandu. Zastao je odmah kod poslednjeg stepenika i pažljivo nanišanio na siluetu koju je ugledao pred vratnicama.

Kada je ispalio metak primetio je da je tane otkinulo iver sa stuba vratnica, a odmah zatim šerifov zamenik uzvratilo je vatrom i naterao bandita da se povuče. Čejn je žustro utrčao u kuću i uz tresak zatvorio vrata za sobom.

Noćnu tišinu poremetio je glas Džeda Preskota:

– Mi imamo u rukama Holidejevu žensku, zameniče! Zato budite mirni inače će ona dobiti kuršum!

– Znam da u rukama držite Eni Flečer – glasio je miran odgovor Džima Heringa. – A mi smo, da vam stavim do znanja blokirali ceo grad. Sa vama je svršeno, pa prema tome izađite napolje s rukama podignutim u vis!

– Idi do đavola! – prasnu Čejn. – Ako budete pucali, žena će dobiti svoje!

Ponovo je zavládala tišina.

Onda se na trotoaru pojavio šerif Al Vintrop. Kretao se po prigušenoj mesečini, koja se probijala iza oblaka, razbacanih po nebu.

Čejn ga je ugledao i podigao revolver da nanišani, ali mu Džed Preskot reče da ne puca:

– Čekaj da vidimo šta je naumio, Ajk! Meni se sve ovo nimalo ne sviđa.

– A kome se sviđa? Moramo se dočepati Holideja. Imamo čime da se pogađamo, jer nam je u rukama njegova cura, a on neće dopustiti da devojka strada. Šerif će ga u tome verovatno podržati.

– Dabome. Mislim da je to baš ono što su oni i naumili, Ajk. Zabrljao si. Mnogo si zabrljao.

Čejn se natmurenog lica obrati svom kompanjonu:

– Šta ti to govoriš, Džede?

– Mislim da je sve ovo smislio Dok Holidej. On je u zatvoru uzeo komandu u svoje ruke i odatle poslao devojku ovamo. Zašto misliš da bi on to uradio, ako mu nije bio cilj da šerifa uveri kako

je nevin? Rajt je umro i gomila je htela da ga obesi, pa je prema tome morao da spasava svoju kožu.

– Hoćeš da kažeš kako je rizikovao njen život kako bi spasao svoj?

– Moguće je da je računao kako će se događaji razvijati baš ovako kako se i razvijaju... da će šerif i njegov pomoćnik s građanima doći ovamo i uhvatiti nas u ovoj rupi iz koje nemamo kuda da odemo. Zabrljao si, Ajk. Oduvek sam znao da ćeš zabrljati. Trebalo je da ostanem sam i da se ne udružujem s tobom. Tako bi mi bilo bolje.

Čejn protisnu kroz zube gadnu psovku, a onda priđe devojci i prisloni joj cev revolvera na glavu.

– Niko mene neće uhvatiti – rekao je.

– Imam nju kao zalog i pogađaću se.

– Ućuti! Izgleda da šerif hoće nešto da kaže, a mene zanima da ga čujem – prekide ga Džed Preskot.

Trenutak kasnije do njih je dopro dubok glas Ala Vintropa:

– Čejne i Preskote, čujte me! Ja sam šerif Vintrop i ja održavam red u ovom gradu. Ono što ja kažem to se sluša!

– A ja kažem, mister – odvrati Čejn u jednom dahu – da ćeš onog trenutka kada izađeš na svetlost biti mrtav. Dobićeš metak.

Eni je stajala kraj Čejna, a njegov revolver bio joj je i dalje prislonjen na slepoočnicu. Podrhtavajući od straha, pitala se da li bi Dok zaista rizikovao njen život da spase svoj. Ako je to tačno, bila bi razočarana, jer ga je volela, ali ne i začuđena. Ko bi još rizikovao glavu zbog jedne salunske

zabavljalice, bezvredne osobe bez budućnosti?

– Dok Holidej je od sebe otklonio sumnju da je bio u dosluhu s vama – doviknuo je šerif... – U ovom trenutku on je u salunu i očekuje vas. Hteo bi da se s vama nagodi i da vam u zamenu za bezbednost devojke ponudi nešto što vi želite, a kao šerif ovog grada ja sam spreman da tu nagodbu dopustim. Ono što biste trebali da učinite je da izađete iz te kuće i da sa sobom povedete devojku. Niko vas neće zaustaviti, niti će na vas pucati dok budete išli ulicom do saluna. Ja ću vas sačekati ovde. Predaću vam svoj revolver i vi me možete zadržati kao taoca dok ne obavite posao s Holidejem. Kada to završite, možete me i dalje zadržati dok ne pobegnute iz grada i dokopate se sigurnosti.

Čejn tiho procedi kroz zube:

– To je neka klopka.

Preskot nije bio siguran da je njegov kompanjon u pravu. Po prvi put od kako je šerif počeo razgovor s njima, on se obratio Vintropu:

– Šta to Holidej ima da nam da u zamenu za devojku, šerife?

– Ima da vam saopšti mesto gde se nalazi opljačkani bančin novac. Holidej ga je sakrio negde izvan grada. Skrovište nije daleko odavde, ali vi biste ga uzalud mogli tražiti do sudnjeg dana a da ga ne nađete.

Preskot pogleda Čejna, koji je sumnjičavo zavrteo glavom:

– Ne sviđa mi se to, Džede! Liči mi na podvalu!

– Ali imaćemo ženu, a kasnije i šerifa kao taoca! Šta nam mogu ako njih budemo imali u rukama?

Čejn se zamislio.

Preuzimajući vodeću ulogu, Preskot nastavi:

– Došli smo ovamo zbog novca, Ajk i kao što vidiš, oni su spremni da nam ga daju na tanjiru. Ja sam za to da poslušamo. Ionako nećemo biti u boljoj situaciji.

Čejn se zamišljeno zagleda u tavanicu. Onda doviknu Vintropu:

– Ako je ovo neka podvala, šerife, devojci prvoj sleduje kuršum!

– Svestan sam s kim imam posla i šta ste u stanju da učinite, mister – odgovorio mu je Vintrop. – Imate pet minuta vremena da se odlučite. Posle toga je moja obaveza prema ovom gradu i zakletvi koju sam dao da s poterom pođem na vas, bez obzira na rizik kojemu ću devojku izložiti. Harold Rajt je sinoć preminuo, što znači da ste vi ubice i da ću vas se dočepati noćas i ovde ili kasnije, ako budete pobjegli.

Čejn ukloni cev revolevera s Enine slepočnice i razbi okno na prozoru. Ali pre nego što je mogao da opali Preskot ga zgrabi za zglavak i to tako jako da je Čejn zastenjao.

– Prihvatićemo njegovu ponudu, Ajk! Dosad si ti vodio igru, ali sada ja preuzimam glavnu ulogu! Znam da će nas kasnije goniti, ali šta si očekivao? I za to postoji lek. Zadržaćemo šerifa sve dok ne dobijemo novac, a posle toga nećemo biti u težoj situaciji nego što smo bili.

Čejn istrže ruku i protrlja nagnječeni zglavak. Eni učini pokret kao da će da sedne, ali je on grubo gurnu nazad.

– Umorna sam – reče devojka utučeno. – Htela bih da sednem.

– Dovoljno si odrasla da možeš da stojiš, curo. Kako je kad provodiš cele noći u salunu? Zato pođi lepo napolje i pazi kako se ponašaš. Ako budeš htela da budeš suviše mudra, nećeš više nikad videti ni ovu kuću ni svoga dragog!

Kada je Eni otvorila ulazna vrata, Čejn viknu:

– Izlazimo, šerife! Sada pazi dobro šta radiš! Ako neko zapuca, devojka će prva dobiti svoje! Posle toga dobiće isto i pola tuceta građana!

Nije se začuo nikakav odgovor. Držeći revolver uperen u devojčinu glavu, Čejn prvi izađe na verandu i siđe stepenicama u dvorište. Preskot je, čela orošenog krupnim graškama znoja, išao odmah iza njega, s revolverom čvrsto stisnutim u desnoj ruci. Kada su se našli samo nekoliko metara od vratnica Al Vintrop izroni iz senke, držeći revolver za cev i pružajući ga Čejnu. Ovaj pruži ruku, zgrabi šerifov kolt za dršku i hitnu ga u dvorište. Zatim gurnu Preskota iza šerifa i s olakšanjem u glasu reče:

– O kej. Do sada je sve išlo dobro. Gde je taj tvoj vražji zamenik, šerife?

– Rekao sam mu da ode dole u grad i građanima kaže da vas niko ne zadržava na putu prema salunu. Ja ću se striktno pridržavati ove pogodbe, mister.

Čejn se nervozno osvrnu oko sebe. Lice mu se sijalo od znoja. I Preskot se počeo osvrtni, donekle zbunjen situacijom u kojoj su se našli. Ali Vintrop kao

da to nije primećivao i uputio se prema centru čvrstim korakom i dignute glave.

Gledajući ga takvog i osećajući prema njemu duboko poštovanje zbog njegove hrabrosti i samopregora, Eni odjednom oseti kako joj je jako stalo da se sve ovo što pre završi, a da niko od tih dobrih ljudi ne bude povređen.

Na celom putu do saluna nikoga nisu videli na ulici. Kao da je grad opusteo. Ali banditi su ipak bili oprezni, držeći svoje taoce neprekidno na nišanu. Kada je raskrilio vrata i ušao u salun, Čejn je brzo zakoračio u stranu i povukao Eni ispred sebe kao štit. Dok Holidej je stajao pored šanka na drugom kraju, udaljen od ulaza. Čejnov pogled munjevito obuhvati sve uglove saluna. Sem zapadnjaka unutra nije bilo nikoga.

– Gde je taj prokleti novac zbog kojeg smo se toliko nagnjavili, Holideje? – upitao je bez ikakvog uvoda. – Govori odmah ili će ova devojka biti mrtva!

– Ako je ubiješ, nikada nećeš saznati, Čejne, a sem toga bićeš progonjen kao ubica žena, što u ovim krajevima nije zgodna preporuka čak ni kod ljudi tvoga kova. Dodaj tome činjenicu da je Preskot udario bankara toliko jako da je ovaj od tog udarca umro, pa ćeš videti da ćete vas dvojica morati dobro da potkujete tabane, ako želite da umaknete.

Držeći revolver uperen u Vintropova leđa, Preskot se malo pomeri u stranu i izviri iz svog zaklona: – Nismo došli ovamo da satima nagvaždamo, Holideje. Reci, hoćeš li sarađivati s nama?

– Naravno – potvrdi zapadnjak. Spustio je čašu na šank i polako pošao pre-

ma njima. Prešavši nekoliko koraka, izvadio je iz džepa komad papira i raširio ga na pultu. – Ovo je mapa iz koje ćete tačno videti gde je novac sakriven. Daću vam je u zamenu za život ove devojke i šerifov život.

Čejn je gurnuo Eni prema njemu, ali je Dok digao ruku, dajući mu na znanje da hoće još nešto da kaže.

– Ne tako brzo, Čejne – u njegovoj ruci se odjednom našao revolver uperen u bandita. – Da bi došao do ove mape, moraš preći preko mene mrtvog. Ja sam običan kockar, kako ti kažeš, a za sebe misliš da si veliki čovek. Dužan si mi što si se umešao u moj život i kompromitovao me. Želim da ti za sve što si mi učinio vratim ravnom merom i pošteno je da mi za to pružiš šansu!

– Ne! – vrisnula je Eni. – Ne smeš to da radiš, Dok! Daj im mapu i pusti ih neka idu. Ne mogu više ovo da podnesem!

– A ja ne bih mogao živeti s pomišlju da me je jedan nitkov izigrao i doveo u pitanje moj život i moj ugled. Ako ode odavde, pitanje je da li će ga potera ikada stići, Eni. Ja sam se već dogovorio s šerifom Vintropom. Sada još treba samo da se dogovorim s Čejnom!

Preskot ga je zbunjeno gledao: – Hoćeš da se obračunaš s Čejnom, ako sam te dobro shvatio?

– Tačno. Baš to!

Preskot se obrati svom partneru:

– Čuo si ga, Ajk. Sredi ga pa da krenemo. Ja ću dotle držati ovo dvoje na oku. Uzećemo mapu, povesti ovo dvoje kao taoce, iskopati skriveni novac i zauvek nestati iz ovog kraja.

Čejn nervozno liznu suve usne. Znao je kakvu reputaciju strelca uživa Dok. Kada je pretio da će ga ubiti, nije imao u vidu dvoboj oči u oči. – Možemo jednostavno uzeti mapu – rekao je – i otići, Džede, jer Holidej neće rizikovati da ova cura plati glavom.

– Svakako da neću, Čejne – potvrdi Dok – ali ako ovo ne obavimo sada imaćeš me za leđima celog života. Uostalom, šta bi ti smetalo da na dršku revolvera urežeš rečku za mene?

Čejn se s nedoumicom okrenuo. Eni se udaljila i on nije pokušao da je spreči. Vintrop je digao visoko ruke, stavljajući do znanja da se neće mešati.

Preskot nestrpljivo izusti: – Hajde, završi s tim, Ajk! – Pokretom revolvera dao je znak Vintropu i Eni da pređu preko prostorije do sporednih bočnih vrata i da se tamo sklone u stranu. Otključavši ta vrata okrenuo se i video kako Holidej stavlja mapu u svoj džep, a onda oborio cev revolvera.

Čejn prosikta: – Dobićeš ono što si tražio, Holideje!

– Stavićemo prvo revolvere u futrolu obojica, ili nećeš živ izaći iz ovog grada!

Čejnovo lice izobličilo se od mržnje, ali je poslušao. Onda je stao nogu malo raširenih nasuprot zapadnjaka, obрисavši nekoliko puta vlažne šake o pantalone.

Nekoliko sekundi stajao je nepomično. Onda mu se ruka munjevito spustila i revolver mu je poleteo iz futrole. Eni kriknu. Preskot je zurio zaprepašćeno zbog neverovatne brzine svog oružja.

Odjeknula je grmljavina pucnja, praćena drugim pucnjem koji se čuo delić sekunde kasnije. Odjek hitaca slio se u jedan dok su Čejn i Dok stajali obavijeni barutnim dimom zureći jedan drugom u oči.

A onda se licem Čejna razlio izraz bola i usta su mu se mlitavo upola otvorila. Tanak mlaz krvi potekao mu je preko donje usne. Pištolj mu uz zveket ispade iz ruke, a on je još stajao, iako mu je iz velike rupe na sredini grudi tekao mlaz krvi. Prokrkljao je: – Trebalo je da ih bez rizika pobijemo i pobegnemo... – Srušio se na pod, ali je ponovo digao glavu zagledavši se u Holideja. – Trebalo je da te još onda... prvi put. – Glava mu pade.

Eni potrča ka Doku, a Vintrop uluči priliku, razmahnu podignutim rukama i iskosa podlakticom udari Preskota po slepoočnici. Bandit se zateturao, ali je uspeo da opali, pogodi Vintropa u rame i odbaci ga na šank. Preskot se istog trenutka okrete ka Holideju i ugleda ga kako je, odgurnuvši Eni u stranu, klekao na jedno koleno da bi nanišanio. Preskot opali jedan za drugim četiri hica, ali se Dok bacio na vreme u stranu, a onda se uspravio i revolver u njegovoj ruci planu. Preskot se zavrte oko sebe, pogođen Dokovim hicem, i jurnu kroz vrata saluna na ulicu prema mestu gde se nalazio njegov konj. Iako ranjen, uspeo je da stigne u sporednu ulicu do njega, odveže ga i baci se u sedlo pre nego što je Džim Hering, jureći za njim iskrasao iz mraka. Šerifov zamenik ispali tri hica, od kojih je jedan okrznuo Preskota, ali je ovaj nagnao

konja u trk i jureći uputio se izvan grada.

*

Dok Holidej je pažljivo podigao Eni Flečer s poda i posadio je u jednu stolicu. Onda se okrenuo Vintropu. Šerif je stajao bled u licu, pritiskujući levom rukom desno rame. Prsti su mu bili obojeni krvlju.

– Brzo ću se vratiti, šerife – reče mu.

– Pripazite na devojkicu!

Vintrop klimnu glavom i Dok izađe iz saluna.

Žurno je otišao do štale, naredio Morisu da mu osedla dorata i praćen njegovim preklinjanjem da čuva konja izveo životinju iz štale, pojahao je i poterao u trk. Stigao je do sporedne ulice u poslednji trenutak da vidi Preskota kako mahito goni svog konja prema brdima.

*

Već dugo Džim Hering nije bio loše raspoložen od samoga jutra, ali sutradan po Preskotovom bekstvu i nestanku Holideja, nije ni imao razloga da bude naročito raspoložen. Od kako je prošle večeri izjahao iz grada za Dokom Holidejem i ostatak noći proveo u jahanju, zaustavio se mnogo puta osluškujući ne bi li čuo ma i najmanji šum koji bi mu otkrio gde se nalaze Holidej ili Preskot. Što se tiče ovog drugog, znao je da je teško ranjen i da neće uspeti daleko da pobegne. Moraće da stane, da uhvati busiju i da pokuša da smakne svakoga ko bude pošao za njim.

Džim Hering je želeo da uhvati Preskota, ali je još više želeo da nađe Doka Holideja u kome je ležao ključ zagonetke i objašnjenje celog događaja, mada je mnogo toga već bilo objašnjeno, ali je u zamenikovoj glavi još bilo dosta mutno.

S takvim mislima jahao je kroz bledo sivilo praskozorja. Konačno je pronašao tragove dva konja, jedan koji je pratio onaj drugi, ali oba nisu mogla biti starija od nekoliko časova.

Trag ga je odveo ka brežuljkastom predelu. Tu, u brdima, bilo je malo drveća i malo mogućnosti za zasedu. Samo nekoliko stena bilo je dovoljno veliko da se iza njih sakriju čovek i konj. Iako nedovoljno iskusan, Hering je znao da baš na te stene mora da obrati pažnju.

Nastavio je da jaše. Na prvom brdašcetu do kojeg je došao uputio se uz padinu skoro istim pravcem kojim je išao kada je jahao s poterom. Tek što je u malom luku obišao oko jedne velike stene, ugledao je iznad sebe jednog konjanika. Uperio je revolver u njega ali nije opalio jer je prepoznao Doka Holideja.

Zapadnjak međutim nije primetio jahaća koji je išao njegovim tragom. Sjahao je, privezao konja za žbun i sišao do severne strane najveće stene na padini.

To je, dakle, bilo skrovište! Džim Hering oseti kako ga prožima drhtavica od uzbuđenja. Uprkos poverenju koje je njegov šef pokazao prema Holideju, on će imati zadovoljstvo da se vrati u Wilbur Springs sprovodeći Holideja i no-

seći u bisagama opljačkani novac. Onda neka Vintrop odluči dalje.

Ali, približavajući se zapadnjaku, koji ga još nije opazio, Hering ugleda još jednu priliku, koja je izišla iza stene. Bio je to Preskot, s revolverom uperenim u zapadnjaka. Hering otvori usta u želji da vikne i opomene Holideja, ali pre nego što je izgovorio i jednu reč, zapadnjak se baci dalje od podnožja stene. Grmnuo je pucanj i Hering vide kako se tane odbilo od stene, otkinuvši komadiće kamena. Holidej je u međuvremenu već ležao na leđima, a onda munjevito skočio na noge i revolver planu u njegovoj ruci. Džed Preskot je pogotkom kuršuma bio odbačen leđima na stenu. Čak i na razdaljini od pedesetak metara Džim Hering je čuo njegovo bolno stenjanje. Zatim je Preskot zatrešao glavom i lice mu se iskrivilo u bolnu grimasu. Pao je ničice i otkotrljao se niz padinu.

Šerifov zamenik vrati revolver u futrolu i odjaha do mesta gde se u padu zadržalo Preskotovo telo. Sjahavši, zagledao se u banditovo lice, zgrčeno u smrtnu bolnu masku.

Dok Holidej je onda iskopao iz rupe vreće s novcem i stavio ih u bisage. Zatim je sjahao niz padinu do Heringa i osetivši kako iz njega iščezava napetost koja ga je držala neprekidno poslednjih dana, rekao:

– Vreme je da se obojica vratimo u grad, zameniče.

Video je kako se Heringova ruka spustila do drške revolvera i osmehnuo se:

– Ja idem napred, zameniče, i ne možete me zadržati. A ako mi ne verujete,

pištolj vam je pri ruci. Što se mene tiče, meni je svega ovoga preko glave. Sada je na vama i Vintropu sve ostalo.

Poterao je polako konja. Jahao je prvi celim putem. Ušli su u Vilbur Springs sporednim ulicama sve do gradske šta-le. Tu je zapadnjak ostavio Morisovog dorata i poneo vrećice s novcem do glavne ulice u kojoj je zatekao gomilu građana.

Kada se Dok pojavio, niko nije izustio ni reč.

Zatim je Holidej skrenuo prema šerifovoj kancelariji. U tom trenutku iz nje je izašao doktor Fišer. Pogledao je Doka, pa oborio pogled i promrmljao:

– Oprostite, Holideje. Mnogo mi je žao.

Zapadnjak se nije potrudio ni da odgovori. Ušao je u šerifovu kancelariju i spustio vreće s novcem na sto. Vintrop je, ne dižući pogled, rekao:

– Pre nego što je umro, Harold Rajt je rekao Fišeru nešto važno, Holideje.

Zapadnjak je ćutao i čekao. Bio je suviše umoran da bi postavljao pitanja.

– Rajt mu je, dakle, rekao nešto važno – ponovi Al Vintrop. – Setio se da

kada ste ušli u banku u vašoj ruci nije video revolver. Prema tome, vaša izjava je verodostojna.

Suviše iscrpljen da bi se radovao, zapadnjak samo klimnu glavom i upita:

– Kako je Eni, šerife?

– Bila je strašno uznemirena, ali sada je dobro.

Pružio je ruku. – Moje izvinjenje, mister Holideje, a i izraz zahvalnosti. Bez vaše hrabrosti i odlučnosti možda nika-da ne bismo saznali šta se stvarno desilo.

Na vratima, Doka oslòvi i zamenik:

– I ja se izvinjavam, mister Holideje. Ali mi samo radimo svoj posao.

Dok se osmehnu:

– Ja protiv vas nemam ništa. Vi radite svoj posao, a ja živim kako se meni dopada i nema ljutnje.

Rame uz rame sa Eni stigao je do kuće na bregu. U devojčinim očima videla se radost što je opet s voljenim čovekom i što su sumorni dani prošli. Kada su im se usne spojile i Dok je u naručju uneo u njihov dom, svet je za njiju opet postao neizmerno lep.

KRAJ

NOVI BROJ NAŠEG NOVOG SPECIJALNOG IZDANJA

NALAZI SE U PRODAJI NA SVIM KIOSCIMA

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00332